Массе а мехкий пролетареш, вӀашаръкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГӀАЛГӀАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГӀАЛГӀАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера дена ◆ ШОАТТА, 27 МАРТ, 1982 ШУ. ◆ № 37 (6603). ◆ Мах 3 кеп.

ДАЬХЕН СОВГӀАТ ДӀАДАЛАР

ТАШКЕНТ 25 март (ТАСС). КПСС ЦК Генеральни секретара, СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатела Л. И. Брежнева тахан уккхаза КПСС ЦК Политбюро членалла кандидата, Узбекистанин Компарте ЦК хьалхарча секретара Ш. Р. Рашидовна дӀаелар Октябрьски революце орден.

СовгӀат дӀалуча бар КПСС ЦК Политбюро член, Казахстана Компарте ЦК хьалхара секретарь Д. А. Кунаев, Киргизе Компарте ЦК хьалхара секретарь Т. У Усубалиев, Таджикистана Компарте ЦК хьалхара секретарь Д. Расулов, Туркменистала Компарте ЦК хьалхара секретарь М. Г. Гапуров, КПСС ЦК Генеральни секретара помощник А. М. Александров, КПСС ЦК Отдела заведующи Л. М. Замятин, КПСС ЦК гӀулакхий управляюще заместитель М. Е. Могилевец.

Зале бар Узбекистана КП ЦК членаши членалла кандидаташи, республика Министрий Совета председатело заместителаш, республика парте обкомий хьалхара секретараши облисполкомий председателаши.

Новкъоста Л. И. Брежнева кхъамаьл дир орден дӀалуш.

Цига хиннараша Ш. Р. Рашидовна дег тӀера ловца баьккхар Даьхен доккха совгӀат даларах.

* * *

КПСС ЦК Генеральни секретарь, СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатель Л. И. Брежнев 25 марта Узбекистана Компарте ЦК вӀашаръкхийтар Узбекски ССР кулгалхошца.

ВӀашаръкхийттача дакъа лаьцар КПСС ЦК Политбюро членалла кандидата, Узбекистана Компарте ЦК хьалхарча секретара Ш. Р. Рашидова, Узбекски ССР Лакхехьарча Совета Президиума председатела И. Б. Усманходжаева, республика Министрий Совета председатела Н. Д. Худайбердыева, Узбекистана КП ЦК членаши членалла кандидаташи, Узбекски ССР Министрий Совета председатела заместителаша, республика парте обкома хьалхарча секретараши облисполкомий председателаши.

ВӀашаръкхийттача бар КПСС ЦК Генеральни секретара помощник А. М. Александров, КПСС ЦК Отдела заведующи Л. М. Замятин, КПСС ЦК гӀулакхий управляюще заместитель М. Е. Могилевец.

ВӀашаръкхийттарашта хьалхашка кхамаьл дир ноа Л. И. Брежнева.

Новкъоста Л. И. Брежнева даьча кхамаьлага тӀоаръа уйла тӀаяхийта ла а диӀгӀар гӀоараш а детташ тӀа а вӀцор.

Цул тӀехьаръа кхамаьл дир ноа Ш. Р. Рашидова.

СИЙЛАХЬЧА ЮБИЛЕЯШТА НАКЪАДОЛХАШ

17 апреле— коммунистически субботник

Владимир Ильич Ленин вань 112 шу дизара сийна хургдолча Ерригсоюзни субботнике дакъа лоацаш 901 саг хургва Грозненски района 1 Мая цӀераръа колхозе.

Цу дезача дийнахьа хьалха вӀалла ца хьийггача тайпара овсаре къахьега лаьрхӀа ба колхозхой. Цар хьинар ихы тӀа а айдаьл дукха ха йоацаш РСФСР Министрий Совета и ВЦСПС-ой сиӀнача карара кара телача Цӏеча Байракхо.

«Цӏеча шоаттдийнахьа царех 641 саг хургва фермашка, сомий бешамашка, баьцадаарий кхашка, кхыча моттигашка болх беш, хӀаьта 260 саг—колхоза конторе, клубе, фермашка, бригадашка, гараже, механически мастерске эшаш дола гӀулакхаш деш.

Духхьал цу цхьан дийнахьа 4800 сома маьха хьайбай продукци яккха лерхӀ фермашкарча коллективаша, ханал хьалха кхоачашьый тӀар паччахьалкхенга шурех дулхи доккхара укх шера цхьоалагӀча квартала планаш.

Массехк бӀаь гектара тӀа генараш дӀадуврга субботни долча дийнахьа механизаторша. ХӀаьта тракторараши автомобилаши кходаьча доагорца болх беш хургья.

Колхозхоша дакъкхача аланех 800 сом пятилетнаи 800 сом Машарен фондашта дӀачудала оттадаьд.

Доккха цӀей хиина чакхдаргда субботник.

С. АУШЕВ.

* * *

Ерригсоюзни коммунистически субботника дика кийчо ю Нохч ГӀалгӀай транспортни управлене болхлоша, инженерно-технически болхлоша, гӀулаккерча наха. Управленеа чу мел йоагӀача автотранспортни предприятешка вӀашагӀа а ехка болх беш и коммунистически субботника кийчо ира йола штабаш. 17 апреле управленеа чуйоагӀача предприятешка балха араяргва 6700 саг, царех 4900 совгӀа саг шоай массаарча балха моттигашка къахьегаш хургва. Йоккхар автотранспортни предприятешка, гонахьарча улицашка лостам бергба.

Ленински коммунистически субботни долча дийнахьа транспортникаша дӀа[illegible] кхьрга 84 эзар тонн кхиэа [illegible] тонн-километр [illegible]. Цу цхьан дийнахьа дӀахьа [illegible] эзар [illegible] совгӀа километр [illegible] тӀа а болаш.

[illegible]

Субботни долча дийнахьа даькха 11 эзар сом [illegible] фонде [illegible].

Б. ДИТМАРЗИЕВ.

Дика къахьегаш ба «Терек» яхача мебельно-хьун хӀамаш еча производствении объединене шоллагӀча филиала болхлой. Ханал ялх ди хьалха кхоачашъяьй филиала коллективо цхьоалагӀча квартала план. Дисача деношка арахеца лерхӀ ихы а 12 эзар совгӀа гӀанд. Уж толамаш дахара хьинаре къахьийгад Амаева Марем Магомедовна керте латтача дикагӀйолча бригада обойщикаша.

«СССР 60 шу дизара—60 хьинарехьа къахьегама кӀира» яхача девизагӀа объединене бригадашта юкъе лържача социалистически яхье дани хьалха латташ хьайоагӀа из хьинар дола коллектив.

СУРТА ТӀА: (аьрдехьара аьттехьа) обойщикий бригадир М. Амаева, обойщикаш Б. Османова, Л. Шатова, Т. Чабанова.

И. ПЛИЕВА сурт.

КВАРТАЛА ПЛАН ХАНАЛ ХЬАЛХА

СССР вӀашагӀъелла 60 шу, Нохч-ГӀалгӀайчен автономе 60 шу, нохчийи гӀалгӀайи шоай лоӀамагӀа Россеца юкъебаха 200 шу дузача дезача деношта сийленца накъабахара шерра социалистически яхь а боаржаь шоай низи хьинари ца кходеш къахьегаш ба укх деношка Грозненски УБР берригa болхлой.

Буруь тохара станко-бетта сухален буруь тохарен квартальни план ханал хьалха кхоачашъьй буруьдеттараша. ХӀаналетьа 200 метр планал совгӀа буруь техад управлене къахьегамхоша.

Из толам баккха карагӀдаьннад карарча шера юххьанца денз бригадираша — кагирхой хьехамчаша А. Мау, Н. Тараканова, А. Золотарева, Е. Ильичева, кхычар кулгалдеча буруьдеттарий бригадай болхлоша бӀубенна къахьегарах. Дикка лацхьелнай буруь тохара станко-бетта сухал, къахьегама овсарле, лохбаьб буруь тохара цхьан метрга дӀабода мах. Болх сиха бу, брак нийсъялий ц.

Уж дика гӀуланхаш карагӀдувл буруьдеттараштa инструктивно-технологически картага хьежжа технологически режим нийса лелаярах, буруь тохача колошна кӀийле нийса вӀаштӀехьъяккхарах, дерригне ма могга кхом барах.

Цу толамаша хьахьокх, буруь тохара балхаш деча къахьегама овсарле ихы а лакхагӀа хилийта йиш йолга, дӀамигача механизаце элементех пайда эцилга, гӀонна долец кийчонни балхаш дарга дӀайода ха керттерча процессаца ювзилга. Къахьегама овсарле лакхъяра бокха пайда луш гӀулакх да болх ца социйташ сменаш хувцаллар, оборудованех бизза пайда эцар.

Д. ГАБЛЕВ,
Грозненски УБР воккхагӀвола инженер.

БАЛХАШ ДӀАДОЛАДАЬД

Керттерча даькъе сомий бешамаши баьцадаараши кхедеш я тха «Орджоникидзевский» совхоз.

Соакха гуракьа эзба аьхар баьцадаараши ихы тайпа культураши дӀаера хьакъоастадаь дерригa а 725 гектар лаьтта. Цул совгӀа хӀара гектара тӀа юкъера лаьрхӀача йиъ-йиъ центнер фосфорнии пхиппа центнер азотнии кхоачийташ минеральни удобрененица хьаьдир ца.

Сомий беш 795 гектара тӀа я тха. Цунах 392 гектара тӀа яр хьувкъам луш я. Сом дукхагӀа хилийтара карбомид яха минеральни удобренец тайсай цу беша, 210 гектара тӀа йолчоа чудуйташ хий а техад.

Баьцдаараш кхедергдолча кхашка минеральни удобренел совгӀа хӀанзле 600 тонн органически ираш ехнай, уж ихы тӀа а 200 тонн доккхарийолаш я я. Из болх дӀако беш ба кӀанз.

Производства эффективности балхий дикаян лакхьина оттаьь иллан а боахаме. Из бизза кхоачешъяра лоархӀаме дар техника шийа каниахьел теламаш тоаяр. Цу гӀулацка къахьстта зерням тӀабахийтар. Из болх сиха гӀа дӀагӀоргбоаш лаьрхӀа [illegible] ю шерра социалистически яхь а йоаржаш. Шой хинаьхх [illegible] балха [illegible].

[illegible]

шаш. Царна юкъе кхо' йол я.

ХӀанзле а цхьацца балхаш чакхдоах тха сомий бешамашка. Гаьнаш йоӀаш, кӀир тохаш, гаьнашта гонохьара лаьтта оахаш, ихы тайпа балхаш деш ба нах.

Сомий баьцадаараши кхедеш 12 бригада хургья укх шера тха боахаме. Сомий бешамашка балхаш доча лаьржача яхье хьалха я Исмайлов Суламбика кулгалду шоллагӀа бригада. Цу бригада болхлошта юкъе, хӀаьта уж 40 совгӀа саг ва, массарел овсарегӀа къахьег Эренмикова Зайнапа, Темирсултанова Нурас, Тушаева Аьсета, ХасаханоагӀар Ялхсен Серажасен. Ди дӀадахийташ норма 180—200 процент кхочаш ца ен.

Тха, совхоза кулгалхой, раьза да сомий бешамашка балхаш деш Батапов Батамиа, Хачукаев Сайд-Аьхмада кулгалдеча бригадай коллективаьта кирагӀдувлачоа а.

Сом дукхагӀа а динагӀа а хьабо йиш хулийтача керттерча хоршех цаӀ — йоаш йолча гидопаччна дӀамоцца кадделла кхьоасам лоттабир. Духхьашта из болх дӀабоиберба оаха гаьнашта хьалхаьча молхаш тохарца. Цу гӀулакха дерригa кийча да Тоаьий опрыскивателаш, [illegible] молхаш.

[illegible]

хьега деза. Цудукхьа тӀехьарча хана оаха тхоай боахаме дӀаюа «Голден делешес», «Ред делешес», яхача кхыча а сортех йола гаьнаш. Уж шелала, лазарашта дикагӀа духьалъувтт, кӀезигагӀа ае ду царна садоахкача хӀамаша. Цудукхьа молхаш етташ, кхьдар деш кӀезигагӀа ин царна доал, дукхагӀа ца лой кӀезигагӀа лац хьувкъам, Ӏамаш чам болашагӀа ба.

ХӀара шера дукхагӀа лаьтта дӀалоац сомий беш, пуна цхьана кӀезиглу баьцадаараш кхедера хьакъоастадер. Цудукхьа дукхагӀа хьувкъам лу баьцадаарий нерда сорташ лех оаха хадданза. Масала, соакха дукхьаниха тха боахаме дӀайийра «Киевский-139» яха помидораши «Конкурент» яха нарсаши. Помидорши хьалха оаха кхоьь хиннайчарел 140 центнер дукхагӀа ьылар хӀара гектара тӀара, дукхагӀа хьийнаьр нарсаш а. Укх шера а дӀаюргья оаха цу сортех йола помидорши нарсаши.

Хий дуллаш 414 гектар лаьтта да тха. Цунах кхо бӀаь гектара тӀа сомий беш я, хӀаьта 115 гектара тӀа — баьцадаараш. Иоалаш, хорсамаш тоаден я Сунженски районера ПМК-16. Цул кол лептино беча балха раьза да тха.

[illegible]

В. ЦИКАЕВ,
Ачхой-Мартановски района «Орджоникидзевский» совхоза керттера агроном.

Сийле хийла хьалхалаттарий!

Районаша, колхозаша, фермаша, бригадаша хьайбаш толама Ӏангара дахара йоаржаьча республикански социалистически яхьа а 1982 шера январем февралем профессеех хьайбай боахама болхлоша лелаьча яхьа а итогашка кьожай КПСС обкома бюро, Нохч-ГӀалгӀай АССР Министрий Совет, облсовпроф, ВЛКСМ обком.

Социалистически яхьа котъаьнкарг а лаьрхӀа республикански газеташ тӀарча Сийлен улга тӀа яьккхай:

ШЕЛКОВСКОЙ РАЙОН.

Цо хьалхара моттиг яьккхай. 1981 шера цу хана хинначул дукхагӀа кийчъяьй хьайбай продукци.

НАЗРАНОВСКИ РАЙОН.

Цо шоллагӀа моттиг яьккхай. 1981 шера цу хана хинначул дукхагӀа кийчъяьй хьайбай продукци.

Шалински, Ведевски, Ножай-Юртовски, Советски районаша дика болх бар белгалдьккхад.

КОЛХОЗАШИ СОВХОЗАШИ:

Наурски района **«Красное знамя»** колхоз,

Грозненски района **1 Мая** цӀерагӀйола колхоз,

Сунженски района **Ленина** цӀерагӀйола колхоз,

Назрановски района **«Экажевский»** совхоз,

Ачхой-Мартановски района **«Ачхой-Мартановская»** яха птицефабрика.

ФЕРМАШИ БРИГАДАШИ:

Шелковской района «Красный пахарь» колхоза **шурий ферма;**

Сунженски района «Цӏеча Эскара» цӀерагӀча колхоза **№ 3 йола шурий ферма,**

Назрановски района «40 лет Октября» совхоза **№ 3 йола шурий ферма,**

Наурски района «Красное знамя» колхоза **шурий ферма,**

Наурски района «Советская Россия» совхоза **шурий ферма,**

Назрановски района «Назрановский» совхоза **шурий ферма,**

Ведевски района Орджоникидзе цӀерагӀча колхоза **хьайбай ферма,**

Ножай-Юртовски района Жданова цӀерагӀча колхоза **хьайбай ферма,**

Наурски района Ленина цӀерагӀча колхоза жа леладу бригада **(воккхагӀвола жа Ӏу Э. Хамидов),**

Шелковской района «Шелковский» яхача племзавода жа леладу бригада **нов. Н. Эсмухамбетов).**

НГӀАССР юрта боахама министерства, «Чеченингушвино», «Чеченингушсортсемпром» объединеной, «Птицепром» треста теркам тӀаберзабаьб цар доалахьарча колхозашка, совхозашка, птицефабрикашка дулх, шура, фуаш доахача а кийчдеча а цӀенхаштта кхоачамбоацараш хилара, хӀаьта хьайбай продукци йоккхара хьалхарча квартала план шеко йоацаш кхоачашъяра мел эшар делга цар кулгалхошкара хьа а дийхад.

НОВКЪОСТ Л. И. БРЕЖНЕВ МОСКВЕ ДӀАВАХАР

ТАШКЕНТ. 25 март. (ТАСС). КПСС ЦК Генеральни секретарь, СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатель Л. И. Брежнев тахан Ташкентера Москве дӀавахар. Из дакъа лоацаш хилар Узбекски ССР Ленина орден дӀаллара хетадаь цӀей дездеча.

Аэропорте дӀаводача — улицаш тӀеи майдаш тӀеи Узбекистана столице бахача наха дег тӀера даьккхала вийцар Леонид Ильич Брежнев.

Дукха нах гулбеннабар Ташкента аэродроме. Укх баьхкабар къахьегача паьхамассаза а йоакхо а уйла а дрегӀа КПСС ЦК-на Леонид Ильич Брежнева шийна баркал ала. Везача хьаьша кагирхой оаналаша елар цӀеча гвоздиккий курс.

Самолета юхе новкъост Л. И. Брежнев накъаваьккхар КПСС ЦК Политбюро членалла кандидата, Узбекистана Компарте хьалхарча секретара Ш. Р. Рашидова, Узбекски ССР Лакхехьарча Совета Президиума председатела И. Б. Усманходжаева, республика Министрий Совета председатела Н. Д. Худайбердыева, Узбекски ССР кхыча кулгалхоша.

Новкъост Л. И. Брежнев накъаваьккхар КПСС ЦК Политбюро члена, Казахстана Компарте ЦК хьалхарча секретара Д. А. Кунаева, Киргизе Компарте ЦК хьалхарча секретара Т. У. Усубалиева, Таджикистала Компарте ЦК хьалхарча секретара Д. Расулова, Туркменистана компарте ЦК хьалхарча секретара М. Г. Гапурова.

Леонид Ильича бӀаьхача безамца Ӏадика йийцар ше накъаваккха баьхнарий. Берригача новкъосташа ниъ дика бийцар цуъ.

Самолет Москаагахьа дӀайода.

Л. И. Брежнева дӀабахар цуьна улув баьхна баьхки хиина КПСС ЦК член, КПСС ЦК Генеральни секретара помощник А. М. Александров, КПСС ЦК член, КПСС ЦК Отдела заведующи Л. М. Замятин, КПСС ЦК гӀулакхий управляюще заместитель М. Е. Могилевец.

НОВКЪОСТ Л. И. БРЕЖНЕВ МОСКВЕ ЮХАВАР

25 марта Л. И. Брежнев Москве юхавера.

Внуковски аэродроме Леонид Ильича накъабаьхкабар новкъостий Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, А. А. Громыко, Д. Ф. Устинов, К. У. Черненко, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, М. В. Зимянин, КПСС ЦК членаш Б. П. Бугаев, О. Б. Рахманин, Г. К. Цинев, Г. Э. Цуканов, Н. А. Щелоков, КПСС ЦК членалла кандидаташ А. И. Блатов, М. П. Георгадзе, В. А. Голиков, А. М. Петровский, Ю. М. Чурбанов, КПСС Центральни ревизионни комиссе членаш С. А. Лосев, В. М. Фалин.

Л. И. Брежнева цхьана юхабаьхкар КПСС ЦК член, КПСС ЦК Генеральни секретара помощник А. М. Александров, КПСС ЦК член, КПСС ЦК Отдела заведующи Л. М. Замятин, КПСС ЦК гӀулакхий управляюще заместитель М. Е. Могилевец.

(ТАСС).

КОТАЛО ЯЬККХАРАШТА—ЦӀЕ БАЙРАКХАШ

Дукха нах гулбеннабар селхан Наьсарерча культура Дворце. Назрановски районна къахьегамхоша Еррисоюзни социалистически яхье хьалхара моттиг яьккхарах РСФСР Министрий Советеи ВЦСПС-ен карара кара телла Цӏе байракх царна иларах еча торжественни собрание дакъа лаца баьхкабар уж.

Цу собрание шо кхамакл деш КПСС ЦК члена, КПСС Нохч-ГӀалгӀай обкома хьалхарча секретара А. В. Власова дийцар района къахьегамхоша социалистически яхье даьхача толамех, белгалдаьккхир цхьайтталагӀча пятилетка хьалхарча шера Назрановски района КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС а ВЛКСМ ЦК а Сийлен грамота яла хилар. ХьагӀилхоачаш латтача сийлен даташта накъабахара республика къахьогамхой кийчлуш хиларах дийцар.

Новкъоста А. В. Власова Назрановски района вичалаина дӀалелар карара кара телла Цӏе байракх.

Района къахьегамхоша хьийгача къин лакха мах барах гулбеннарий цӀерагӀа барнал аьлар КПСС Назрановски райкома хьалхарча секретара А. А. Мякиева.

Партеа, правительстваца, КПСС ЦК Генеральни секретара новкъоста Л. И. Брежнева шийна баркал а оалаш собрание кхамаьлаш дир Социалистически Къахьегама Турпала А. Албогачиева, СССР профсоюзий XVII съезда делегата, НГӀАССР Лакхехьарча Совета депутата Н. Султыгова, кхычар.

А. САГОВ

* * *

Шер-шера толамаш доахаш къахьег Ачхой-Мартановски района «Новосельский» совхоза къахьегамхоша. ИтталагӀча пятилетка нерашка вӀаштта лехала КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК карара кара тела Цӏе байракх елар царна.

Толаме [illegible] сомий баьцадаараши лелалераш аргӀанара цхьайтталагӀа пятилетка а. ДӀадахача шера хдоттама хьалаш во хиина дале а планагӀа доккха хоа гӀираш 4000 тонн йолаш паччахьалкхенга баьцадаараш дехкаь 6510 тонн, хӀаьта сом — 2760 тонн, план 2600 тонн йолаш.

Совхоза бригадашта юкъе лаьржача социалистически яхье къаьстта дика къахьийгад Тепсуркаев Мовлада кулгалдеча бригадо. Планал совгӀа 1183 тонн баьцадаараш 235 тонн сом паччахьалкхенна дӀачудоаш цуй бригадерча болхлоша. дукхьа цу цхьан шера ХӀара болхло дийнахьа цаӀ ахи — шин норма кхоачаш а еш хьинар лайенна къахьийгад дукхагӀа [illegible]. Царна юкъе бол [illegible] Мидаева Зара, Исмаилова Саодат, Кавкаев Румена, [illegible] Медна, кхыбараш.

Пятилетка хьалхарча шера шоай [illegible] совхоза [illegible] Еррисоюзни социалистически яхье котъ-аьнкарг а лаьрхӀа. РСФСР Министрий Советеи ВЦСПС-ен карара кара тела Цӏе байракх еннай.

Самардийнахьа [illegible] совгӀат царна дӀаделар КПСС обкома бюро члена, [illegible] профа председатела Г. Е. Олейникова.

Шоай къахьегама лакха мах баьча партеа правительстваеи дег тӀара баркал а оалаш кхамаьл даьча совхоза директора М. [illegible], бригадирша М. Темирсултанова, Ш. Хаскева, [illegible] М. Гаракаев дош эйяр парте XXVI съездаеи КПСС ЦК ноябрьски (1981) Пленумеи решенеш кхочашъяра шоай [illegible] кхы тӀа а хьинар [illegible] къахьегар [illegible]. Укх шера планал совгӀа паччахьалкхенга 300 тонн баьцадаараши 100 тонн сом [illegible].

Совхоза [illegible] КПСС [illegible] А. Т. Хараков.

С. [illegible]

ШОАЙЛА ДАГАБУВЛ

[illegible]

Р. [illegible]

ТОЛАМ БАККХАРА ТІАЕРЗАЯЬ ЯХЬ

Литейно-прессови цехе чувоаллаше а біаргагу «XXVI съезда решенеш толамца кхоачашъергья вай!», «СССР віашагІъелла 60 шу дизара — 60 хьинареча къахьегама кІира!», «ХІара балха дийнахьа хьадер дукхагІа хилийта!» яха лозунгаши кхьдола плакаташи.

ПІаьхача цехе болх беча станокаша деллача таташа дика хьахозийтац оала дош. Дехьа а сехьа а доккхийча кораццта кІаз болх беш бо нах.

Цехе тхона духьал вера дуи начальник Хутиев Мувса.

— Мишта віаштІехьдоал шун хІара шера дика толамаш даха, — хетт оаха цунга.

— Завода коллективе лържача социалистически яхье массаза а хьалха латташ хьалоагІа тхо, — дуц цо. — Духхьал дІалахача шера тха коллективо планал совгІа 12 процент электросверлилкай оатхалаш кийчйир, 6200 сома маьха да кходаь бос бола метал.

КПСС ЦК ноябрьски (1981 ш.) Пленума решенеш кхоачашъяра. Ленина орден лелаеча «Грознефть» объединене. Октябрьски Революце орден лелаеча «Красный молот» завода коллективаша дІайолаяь «СССР віашагІъелла 60 шу дизара — 60 хьинареча къахьегама кІира!» яха инициатива хьаллаьца дика толамаш доах тха коллективо цхьайтталагІча пятилетка шоллагІча шера а. Продукци маьхала яккхара январи феврали беттай планаш тІехкхоачашъяьй оаха, хІаьта къахьегама овсарле лох ца еш къахьег март бетта а.

Хутиев Мувсай къамаьл чакхдаьнначул тІехьагІа цеха коллективе хьалха латтача прессовщицас Борова Дугурхана болх беча прессана дІатІадоах тхо.

— Из я тха эггара дикагІйола прессовщица, — йоах цеха начальника. — хІара денна нормаш цо кхоачашъю 150 — 160 процент, дукха ахчан совгІаташ, грамоташ тийнай цувна. 1974 шера «Социалистически яхье котъьинар» яха Знак елар Дугурхана. Из я коммунистически къахьегама ударник. 1978 шера цунна елар «Знак Почета» яха орден. Цул совгІа, 1980 шера денз цуя сурт хьалтеха доала «Электроинструмент» завода Сийлен улга тІа.

— Мишта віаштІехьдаьннад хьа ишттта дика толамаш даха, — аьнна аз дальча хаттара жоп луш Дугурхана дийцар:

— 20 шу совгІа ха яьннай аз заводе болх бу. Эггара хьалха укхаза балха ена біуръожабора аз. Повзаш яцар станокаш, прессаш. ХІаьта йоханзар со. Денгара ди ме доал дикагІа Іомайора сай балха говзал. Сона новкъостал де кийча бар дика опыт йола прессовщица Дахильгова Лемка, кхьбараш. Цунгара Іомадир аз дукхадар: хІара балха минут эехьа ца йоаяр, прессана дика доалдар, шийн ханнахьа балха эшаш йола инструмент кийчъяр, кхьдар.

Литейно-прессови цех болх бе йолаелча денз къахьегаш я из укхаза. Ученицалла болх бе йолаелар. Ши кІира даладехьа кхоачашъю норма, кхо бутт балалехьа шоллагІча разрядагІа болх бе йолалу из. ХІанз эггара лакхагІча разрядагІа болх беш я Дугурхан.

Цо къахьегача цехе болх беш я Эсмурзиева Тома. Юххьанца ученицалла балха еана хана хала дар цунна. ХІара дийнахьа шийн новкъосташа фу ду хьожаш, царгара говзал Іомаеш хьаера из. Хьаккхашта хоаттар шийна ца ховр. Цунна новкъостал де кийча яр Борова Дугурхан. Укх кхаь-динъ шера цхьаккха брак йоаццш дика болх беш хьайоагІа Тома. ХІара дийнахьа 115 — 120 процент кхоачашъю цо шийн нормаш.

Дика дакъа лоац Т. Эсмурзиевас общественни вахаре а. Из хержай горсовета депутаталла.

— Ишта дика къахьегаш бола нах дукха ба тха цехе, — йоах Хутиев Мувсас. — Масала, 1980 шера «Социалистически яхье котвальинар» яха знак елар литейщика Ужахов ІийсІйина. Из ва коммунистически къахьегама ударник. Цул совгІа 1979 шера цунна елар Къахьегама сийлен III степена орден.

Бакълув цеха начальник. Дика къахьегаш дукха нах ба цехе, цхьабакъда, Борова Дугурхан социалистически яхье хьалхалаттараш юкъе а дикагІа йола болхло я.

А. САГОВ.

«ХІара балха дийнахьа хьадер дукхагІа хилийта!» яхача девизагІа къахьегаш хьайоагІа Нохч-ГІалгІай химически завода аппаратчик, профсоюза заводской комитета член Старикова Татьяна.

Цудухьа лакха да цо балха тІа гойта хьонхамаш. 145 — 150 процент кхоачашъю цо шийн сменни задани.

СУРТА ТІА: Т. Старикова.

В. ДЗИСЯКА сурт.

Керда торонаш юкъейоалае

1981 — 1985 шерашка а 1990 шерага кхаччалца а СССР экономически социальни дегІаахара долча лостамаш тІа белгалдаькхад:

«Автотранспортни средствай ремонтни база чІоагІъе, цун балха система тоае». Нохч - ГІалгІай транспортни управлене производственни база латт тахан 16 автотранспортни предприятех.

Ховш долчча бесса, технически прогресс ерригa хьанйцача, автотранспортера яр а йолаш, керттерча даькъе производственни база низалех, из технически Іалашъяь хиларах производственни процессашта механизаци автоматизаци яра боарама лакхалах латт. Из вайна новкъадале а. фондовооруженноста боарама лакхалах латташ йолча производственни база технически Іалашо хІанз укх сахьате нормативах хила езаш йолчох 45 процент мара йоацаш эсала я ерригa транспортни управлени хьаййцача, хІаьта къаьст-къаьстача предприятешка кхы а лохагІа я: Шалински АТП — 12,4 процент, Гудермесски АТП — 14,5 процент, Сунженски АТП — 16,6 процент. Цу тайпара, лелаш йолча состава парк йоккха йоацача (100 — 200 машин) районни предприятешка фондовооруженности производственни процессашта механизаци а автоматизаци а яра боарами лохагІа ба город Грознерча йоккхийча предприятешца объединенешцеи ийсйнча. Из бакъ хилар хьагойт РСФСР автомобильни транспорта Министерства даьча тохкамаша а. Автотранспортни предприяте низалаш эІамагІа ме хул, эІамагІа хул технически гІулакхаш дардеи текущи ремонт дрцеи ювзаеннача производственни процессий механизаце боарам дІахо лакхбара предпосылка, цунна бокъонца низ тІабахийта йиш ца хилар бахьан долаш. Уж эІамига предприятеш балха овсарле лакха йолча технологически оборудованеца Іалашъяр экономически де чот йолаш хІама дац.

Цудухьа тІеххьарча хана автомобильни транспорте а холуш я лелача состава маркашка а перевозкай тайпашка а (мохьаш — пассажираш) диллача специализированни йола геттара йоккхий автотранспортни предприятеши объединенеши хьаяра тенденци. Нохч - ГІалгІай транспортни управлене а я цу хьакъехьара цхьайола опыт. Хьаний мохьаш кхухьаш йола йиъ объединени (ГПОГАТ), пассажираш кхухьа (ГПОПАТ), автовокзалаши автостанцеши, «Грозавтотехобслуживание».

Из йиш хилийтай цхьолча даьгъе предприяте кІийлен тІарчен оборотнии фонд дех кхетамна пайда нийс, производственни процессий механизацен автоматизацен боарам лакхбе. ТІеххьарча хана дукха БелАЗ, КрАЗ, КамАЗ яхача маркех йола доккхий мохьаш кхухьа автомашинаш, хІаьта ишта Икарусц ЛАЗ-699-и яха дукха нах чухожаш йола автобусаш аха йоласнний транспортни управленена, хІаьта производственни база кхоачамболлаш кийчъеннац уж тІаэцара.

Цунца дувзаденна йолаш йолча производственни базашта реконструкци яреи керда базаш хьалъяреи даькъе доккхий декхараш оатт транспортни управленена хьалхашка. Лелача состава доагІача тайпара технически гІулакх лоаттадара хьакъехьара РСФСР Министерства дІадехараш кхоачаш а деш, производственни база дегІайоалаяра, производственни процессацта механизаци автоматизаци яра, кадраш кийчъяра, болхлой быт тоаяра, къахьегама дисциплина лакхъяра тІадерзадаь дола дукха балхаш даьд транспортни управлене тІеххьарча шерашка. Къоастадаь аьлча, отта а яь предприятешка юкъейнхьай машинашта технически гІулакх дарахи ремонт прахи йола технически документаци, болх бе йола ялийтай ниъ гараж (Грозненски ПАП-1, Грозненски ПОПАТ), шера ЗИЛ-130, ГАЗ-53 яхача маркех йолча машиний 3000 мотор тоабе низ бола моторемонтни цех. Хьалъяьй кхаь АТП (ГАП-1, ГПОПАТ, Назрановски АТП) «Кисловодск» яхача типах йола тІера къайла машинаш латта моттигаш, кхаь автотранспортни предприяте автомобилаш юла механизированни моттигаш, 30 дукь-духьа цехи участоки. Болх бе йолаялийтай централизованно резино - технически изделеш, пластмасса оатхалаш арахеца гидродвигателашта, КПП, автобусий кузовашта ремонт яра йола цех.

АТП віашагІъехкай промежуточни складаш. ДукхагІа йолча «автопредприятешка промежуточни складашта номенклатурага хьежжа укомплектовани яь агрегаташца, узлашца, оатхалашца хІаьта дукхалга диллача АТП гаражашка хила езача нормага гІорттaш а я уж. Шеръяьй запасни отхалаш хьалреи царна реставраци яреи номенклатура. Автопредприятеш ремонт яьча оборотни двигателашца, агрегаташца, узлашца Іалашъяра боккхача лоархІаме хилар ремонт е езаш йола агрегаташ авторемонтни заводе дІанхахьарен цар метта кийча продукци юханхахьарен гІулакха централизаци яра йола хунцамий пункт хьаяр. Цу пункта цІакхд а кІеаиг ца луш дилла а хул уж эшача машинаш тІа дІатІуиттае мара ца езаш йолча ремонт яь кийчча узлай, агрегатий ваапс.

Цу гІулакхо чІоагІа кІезигьаьй текущи ремонт еш латташ автомобилаша йоаха ханаш, капитальни а текущи а ремонташ е ца езаш мукъабахьаб лакха квалификаци йола ремонтни болхлой. ТІеххьарча хана производительностага а балха хьалхача а диллача хьалха эксплуатаци еш хиннача образецел дукха тІехйола кердача оборудоване дукха образецаш кхьчай транспортни управленега. Технологически оборудовании хьавахара табелага хьежжа тхога кхоачача цу оборудоване йиш хулийт технически гІулакхаш даран тахнически ремонт яран еча механизаце боарам 1,5—1,7-заза лакхбе, ТО-1 (технически обслуживание), ТР-2, ТР-3 1,6—1,8-заза, хІаьта ремонтно-восстановительни участкашка 1,4—1,5-заза а беш, хІаьта цо шийн аргІана торо хулийт шин ремонта юкъе (цхьа ремонт йнча шоллагІчунга кхаччалца) автомобилаша лолаш йоаккха ха йІаьхъе.

Яьча анализаша хьагойт, механизаце боарам 1 процент лакхбаларо цхьан езгамо било лине гІа болх беш йоаккхача хана шера 2,5 ди тІатоха йиш хулийташ хилар. Автотранспортни предприятешка оборудованех табелага хьежжа, кхьча мероприятешца цхьана, масала, кхы а чІоагІагІа хІакзарча ханара йола технологически процессаши технически обслуживане а технически ремонта а производства віаштІехьъяккхара керда методаши юкъекхувларца, пайда ийбаро йиш хулийт лелача состава технически кийчон норма коэффицент 8—10 процент лакхъе, цун стабильность 0,85—0,9 лоаттае, ремонтни болхлой къахьегама овсарле 30—35 процент лакхъе, технически обслуживанеген ремонтаген дІадодар 15—20 процентага кхоачаш лохде.

Уж я тха технически служба резерваш.

Производственни процессашта механизаци яра дешаш къестадеча доккха гІо ду транспортни управлене рационализатораша. Шер-шера телача рационализаторски предложенех 23 процент станочнии гаражнии оборудовании эрганьнкка товара тІерзаяь хул. Цул совгІа, управлене проектно - технически бюро экспериментальни участка низлша кийчъяьй стандартизировании йоаца оборудовани. Нохч - ГІалгІай транспортни управлене производственни база дегІайоалаяра лаьрхІа да наччахьалкхен капитальни вложенейн капитальни ремонта средстваийн чотах цхьайтталагІча пятилетке 11 миллион сом дІадахийта а цу наькъаца кхы а шин гараж, йиъ тІера къайла автомобилаш латта моттиг, шинъ «производственни помещени, лах механически машинаш юла моттиг болх бе йолалийта.

Лакхе дийцача гІуланкхаша йиш хилийтай транспортни управлене технически кийчон норма коэффицент мохьаш кхухьача машинашта 0,835, автобусашта 0,770, таксомоторичарна 0,830 кхоачае.

Ш. ЭДИЕВ,
Нохч - ГІалгІай транспортни управлене отдела начальника заместитель.

Казахски ССР. Болх бе йолаенний легковойи грузовойи автомобилий, тракторий, наькъашка болх беча техникин шийнаш араецаш йоккха «Чимкентшина» яхача производственни объединене хьалхара аргІа. ХІанзарча ханарча даймехкен доазол арахьара оборудованеца кийчъьлча конвейераша карадерзадаь «Волга» «3102», «Жигули» яхача кердача автомобилий «кога гІирс» арахецилга. Пятилетка чакхьйоаллаш мехка йоккхагІьярех предприяти хургья цунах.

Сурта тІа: вулканизаце цеха ВПМ—200 яха поточно-автоматизированни лини. Укхаза эггара тІехьара обработка ю деза мохьаш кхухьача автомобилий покрышкашта.

А. ШИРИСОВА сурт.
ТАСС фотохроника.

•ВАЙ ВАХАРА ХЬИСАП

КХАЛНАХ БАЛХАШ ТІА ЛАКХБАРАХ ДОЛА КЪАМАЬЛ

Вай мехкарча хІара пхеІилман балхахочох шиъ кхалсаг я. ВіашагІххийттача Штаташка, тІеххьара нахаланьхача дешех, Іилман балхахошта юкъе кхалнаха лоацца даьхьа алхха 9,2 процент мара дац. Цу тІа а советски кхалнахи биологи, медицина, педагогика, хими санна царна традиционни долча доакъошка балхаш даь ца Іеш, толамо тохкамаш ду термоядерни синтезе, космически биологе, математически физика, философе, генетика доакъошка а. Йиъ эзар гаргга кхалсаг я йоккхача промышленни предприяте директор йолаш, хІара шоллагІча унахцІенц лоранра, общественни кхачан, торговле учрежденена керте латтараш а кхалнах ба.»

ХІаьта, нагахьа саццa, масала, доккхача Іилмах дийцара, Іилмай доктор, профессор е академик — кхалсагал сихагІа маІа саг хул. ХІанад из ишта? Берригa мохк хьаййцача маІача наьхеи кхалнаьхои образоване боарам цхьатарра ма бий, лакхерчеи юкъерча лаьрхкІачеи образоване дистанцега диллача кхалсаг кхьметтел хьалхайоалаш а ма латтий маІача сагал...

МоллагІа хІанзарча ханара къахьегам (къаьстта хьаькъала болх) из духхьала цьона волаш цкъа Іомабича боллаш бола болх хинна мича Іа. Іилма-технически революце хана информаце боарам сиха дегІаух, цудухьа цахалдаш эргайоахаш лакхъе, кІоаргье ма езий знанеш. ХІаьта хІанз хьожаргда вай кхалсага карьерага, ярд вай, сахьата циферблатага гІолла: мелла образованнии кхалнах бале а, мелла уж «карьерага» безам болаш бале а, дукха хІама тІера ца доалаш берригаш а (далла хоастам ба!») бераш долаш ба уж, хІаьта бераш Іалальмате дукха а деза, шоай ханах доккха дакъа царна дІа а тел. Из бахьан долаш кхалсага вахара хьаьддача этапе хьалхашка отт масала, знанеш кІоаргьяра, бера йоахо яра дош.

Хоржаш даьча социологически тохкамаша хьахьекхача бесса, бераш дукха хиларо духхьала влияни ю цар нойдІахо дешара йолча торонашта. Бераш долачо 100 кхалсагах шоай образовани, шоай знаней боарам дІахо лакхбеш я 28, цхьанцa бер долец — 13, шиъшa — 9, кхоккха — 7, диъ-диъ а кхы дукхагІа а — 0,6. Сайрий нарчен заочнии вузашка деза бола маІа нах — 35—50 процент ба, хІаьта деазл бола кхалнах — алхха 2—8 процент. Царех бераш дараш геттара кІезига а ба. Цул совгІа, со тийша я, бер долаш йола кхалсаг шийн вахара ишта ца хилча дикагІа хеташ хиларах, кхьметтел из профессора знанега кхаьча яле а е йоккхача предприяте директор яле а.

Амма кхалнах хьакъал кІоарга долаш ба. ХІанаб уж сел дукха хьехархоштеи лораштеи юкъе (хьалхарчарца 71 процент, шоллагІа барашца — 69 процент)? Цун бахьан да укхаза хана фактора дувцилга йоаццаш дикагІа пайда эца йиш хилар. Кхалсага — лора е педагога аттагІа да шийн болх нийсбе — боиъонца хІара сахьата — хувцалуш йола график оттае, педагогий отпуск йІаьха я, хІаьта ханага диллача берий каникулаш йолча хана а хул. Ха хул книжка деша а, йиІигаца театре яха а, воІа урокаш яра гІо де а...

Кхалсага карьерах дола къамаьл чІоагІа эзделагІа де дезаш а чоалхале а да. Кхалсаг чульннай хьалха шийн башха лакхъяла йиш йоацаш хинцача къахьегама дунен наІарах. ХІаьта социалистически обществе социально дегІаахара логика профессиональни лакхаленашка кхоачаю из. Цхьабакъда, йолаш я кхалсага шийна чуйсалла, къаьсттача тайпара гІулакх леладе дезаш а мах бе безаш а йола духьале. Цу духьаленах ала йиш я «кхалсага цунна Іаламо деннари», эггара хьалха бера нана хила йиш йолаш хилар. Долчe, ше цунна нийса а лоархІаш кхалсаго маІача сагаца балха тІа яхь лелаяра, цунна кхычарна доала хьалаш хилийта деза, цкъа-дале, физиологически гІулакхашка диллача маІа саги кхалсаги цхьатарра ца хилара, шоаагІа-дале, из бера нана хиларца а дезал болаш хиларца а дувзаденна долча, хьалий цун вахарера лоархІам боккха хилари теркал а деш.

Цу гІуланкха хетадаь да вай мехка наьхеи береи бокъонаш лораеш дола дукха законаш. Дукха ха йоацаш царна тІанкийтар керда лоархІаме документ — болх беш йолча кхалсага профессиональнии цІагІареи деккараш кхоачашделга толаме цхьан тарде йиш хилийтара наччахьалкхено цунна деш дола гІо чІоагІагІа совдоаккхаш бола «Бераш долча дезалашта наччахьалкхено ду гІо чІоагІдара тІадерзадаьча гІуланкхех бола» КПСС Центральни Комитетен СССР Министрий Советен Соцам. Лаьрхіа да, масала, кхалнаьха біарччача балха дийнахьа а біарччача балха кІирагІа къахьега дезаргдоацаш, царна дикагІа кургйола лувжаш график йола режим чакхъякха йиш хулийташ долча гІулакхий комплекс кхоачашъе.

Лариса КУЗНЕЦОВА,
писатели социологи.
(АПН).

МАШИНИСТ ГАВРИЛОВ

Нохч-ГІалгІай цементни заводы коа дІачувьаьлча эггара хьалха біарг тІаотт пхи метр диаметр а йолаш, 185 метр йІаьхача кхесташ латтача шин пийшка.

— Атта дий-хьоІ царна гІулакх де", — аьле хет нахаза йоккха пийшкаш біаргайича. Цу доша шийна нон дала беиъ бар хьалтІаьала веза цементни клинкер йоттача цеха шоллагІча этажа тІа.

...Управлени пульта тІа, кадайча боларца цхьан установна тІара ваьлча вохдам тІаводаш, кІестача пийшка гІулакх деш вар цун машинист.

Цхьа ха вьтча, Гаврилов Геннадий, — аьнна ше хьавовзийтар цо.

— Укх заводе болх бе со мишта кхаьчаи хой хьона? — ядаш дуьц Гаврилова, ше балха тІара мукъаваьннача хана. — Сай сосагаца итт шера совгІа къахьийгар аз Башкире цементни заводашка. Шун Республике керда цементни завод хьалтІехьаьккхалга хезача, цига вахьа дІавахар са новкъост В. И. Романов. Цо ухийтача кахьаташ тІара хайра сона керда хьайиллача завода квалифицированни специалисташ чІоагІа эшилга. Ишта, шун лоамаш мехка кхачар со. Завода администраце Іьмерза тІанйцар тхо. Дика квартира елар.

Атта гІулакх дац из — клинкер яттар. Цхьан сахьата беча балхах пийшко «дІамахкоаллий» 70 тонн совгІа цементни бийдал, хІаьта коммуниста Гаврилов Геннаде кулгалдеш йолча машинистийн слесарийн бригадо сменагІа йотт 600 тонн клинкер.

— Дикача нахах віашагІкхийттай тха коллектив, — йоах бригадира. — хІара болхлочо къовсам эоаттабу къахьегамах бухсоцаш хьахулаш дар дукхагІа хилийтара.

КІезига бац заводе йоккха опыт йолча машиниста шийн балха говзал Іомадь болхлой. ХІаьта, атта мичад, шитта йоккхача пийшка гІулакх да, чІоагІа чоалхане болх ба из. Бакъда, Геннадий Петровичa ученикаш хинна болхлой хІанз шоаш а хьехамча ба. Масала, КПСС членалла кандидат вола Мишаев Іадад, Мансынов Гулага, кхьбараш.

Г. Гаврилова хьакъаре декъа лоац завода общественни вахара юкъе а. Из ва завода партийни бюро член, хержав облсовпрофа президиума членалла. Цун къахьегама мах беш дукха совгІаташ тийнай Гавриловна. Парте Шалински райкома сийлен грамоташ, ахчан премеш. «Социалистически яхьа котвальинар» яха Знакаш.

Ишта ва из, вай замахта, болхлон коммунист Гаврилов Геннадий Петрович.

СУРТА ТІА: Г. П. Гаврилов.

А. МУЦУРАЕВ.
А. КУТАЕВА сурт.

РЕЙД

ДОАЛ ДЕШ ЦА ХИЛЧА

Гаьнкара гуш я «Назрановский» совхоза [illegible]

Уж болабенна технологически оборудовани дІаоттайра балхаш не.

ГІишло хьалъела дика леш эшна хетилу. Бакъда, долача тайпара объектера хьалош [illegible] гуш да из ишта ца хилар.

[illegible]

таю укхаза йолача маьха оборудовани, 80 эзар сома маьха йола из цхьаннха тІахьонам йоацаш яра ул, мукх нь, пайдана йоацача дІанхоач. ГІишлонкои цу хІаманта віалла сагота бий-хьосІ вацна хетилу.

Оаха хьовоа ду ПМК-[illegible] прорабаца Азботачиев Махмадаца [illegible] объединене ПМК-арна цун коллектив [illegible] Махмадаца.

[illegible]

шийн низаца площадка тІа хьанкахьа лаьрхІадир оборудовани юххьанца. Из нийса хургдар.

Цхьан оагІорахьара шоай торонаш а моттигера хьулаш а дина доаваш болча специалистацта площадка тІа [illegible] шоай балха хьалхарча аргІанна оншн дар.

[illegible]

ньй цІон наркаса монтаж яра эшаш йола металлоконструкцеш комплект. Тхона из оцаш иц, хІана аьлча, проектно - сметни документацета хьежжа [illegible]

[illegible]

гІишло хьалъяра, материальни ресурсаш лораяра бехкеохамо ма бий гІишлошьераш а. Бехкенхаш коллективни хила белаш ба. Бакъда, [illegible] йоаццаш я. Хетилу, хьадер цаІ дале а, хІаравар [illegible] болх беш ва аьнна.

[illegible]

Из деш дац. Цо доккха зе ду наччахьалкхен хьалташ.

[illegible]

ХАЛКЪА ДОТТАГIАЛАХ ДАЬННА БЕРКАТ

ВIАШИ ГIО-НОВКЪОСТАЛ ДАРА IАЬДАЛАГIА

Къахьегамхошта коммунистически кхетам лугга комплексно чакхдаха деза, аьнна белгалдаьккхад партийни документаш тIа. Цо къаьстта бокхха лоархIам болаш да коммунизм хьалъяро боарам болаш доккхий дешаш тахан парте къестадеча хана.

«Малгобекнефть» НГДУ мехкдаьттен газа йоаккхача № 2 йолча цеха партийни организаце беррига идеологически болх тIабийраа ба къахьегамхошта политически, къахьегама, интернациональни, атеистически кхетам лугга КПСС ЦК документашта, парте XXVI съезда решенешта дIадеххача бесса комплексно чакхбахара. Тха промысле болх беш я марксизма – ленинизма лардай цхьа школа, экономически знанеш луш йола цIи кружок, вIашагIъеллай коммунистически къахьегама школа. Политически дешара а экономически образоване а системе дешаш ба цехе болх беча пахах дукхагIбараш.

Ишта, къахьегамхой сакхетам лакхбеш я цехе еш йола лекционни пропаганда а. Соахка коллективе 27 лекци йийшай, 35 беседен дискуссии яьй.

Дукхача къамех латт промысла коллектив. Партийни организаце из теркал а деш бу кхетама болх. Национализман шовинизман ийрча гIулакхаш дукхагIча даькъе дийца дувзадения хул. Цо дика кхета а деш, къахьегамхой материалистически мировоззрени а йолаш, хьалхехбара тIаберзабаь чакхбоах оаха беррига тхоай политико-кхетама болх.

Нохч-ГIалгIайчен автономи хьаь 60 шу. нохчийи гIалгIайи шоай лоIамагIа Россена юкъебаха 200 шу дизара накъадолхаш непайоазон тIа каст-каста арайоал исторе специалистий статьяш. Цар дуъа СССР халкъашта юкъерча лохаргдоацача доттагIалах. Iилман ларда йолаш, къахьегамхошта атеистически кхетам балара, юбилейшта накъадолхаш къахьегама коллективашта беча балхах. Цу материалашта чIоагIа новкъостал ду тхона. Тхоай коллективе ювц оаха уж статьяш. Болхлоша района, республика вахаре масалаш а кхувлаш, хьахьонх, къамашта юкъера доттагIал вIоаргга овла болаш долга, арсашпара, Россе дахача кхыча къамашцара бувзамаш бIаьшеренашка хьахиннаьга.

Промысла скважинаш географически цхьан моттиге яц. НГI АССР, СОАССР, КБАССР территореш тIа я уж. Цо бахьан долаш тхо каст-каста нийслу вай лоалахой болча. Вежарашха долча халкъий викалаша шоайла гIулакхаш леладу, эшачоа гIо-новкъостал ду. Ишта, масала, укх IаI Моздокски района Димитрова цIерагIча колхоза берий беша йIовхал лоаттаю система еха моттиг хилар. ГIулакх берий беш дIакъовла езача кхьачар. ХIаьта из дIакъайлача лоаргаш а бацар балха арабоала йиш йолаш. Колхоза правлене мехкдаьттахошкара дийхар берий беш тоаяра новкъостал делга. Промысловикаш сиха оршагIбаьлар лоалахошта новкъостал лара. Шин дадалехьа берий беш болх бе йолаелар, колхозхой болх а юкъагIбаланзар.

Новкъостал де дезаш моттиг хиннай КБАССР-е а, «Малокабардинский» яхача фух дола ъа лелаеча совхозе артезиански скважина насос ехалр. Совхоза еррига транспорт жена меладе хий кхычахьара хьатIаувзал дезача эттар. Насос тоае гIо де аьнна тхо долча баьхнар совхоза болхлой. Опыт йолча слесараша Х. Муружевеп А. Полутинен хувца еза оатхалаш а хийца, йизза ремонт йир, дIахьийхар цуна мишта болх байта беза.

Ишта тхона лоалахоша новкъостал деш а моттигаш нисъеннай. Цкъа Моздокски района оаха лакхо йийнача колхоза лаьтташко гIолла йода мехкдаьтта провод хаьда а хаьда, болх сецар. Мехкдаьтта доаха скважинаш совцае езача кхьачао гIулакх. Шин дийнахьа а ремонт ль дардацар тхо колхозо новкъостал даьдецаре. Лоалахоша техника а еша, 8 сахьат далалехьа тоаяьяьлар мехкдаьтта провод.

Ишта дIа-са новкъостал деш, лоалахарча республикай къахьегамхошца барт тайне. цхьана гIулакх леладеш ба тха коллектива члена. Цох хьаболла пайда массанена а бIаргагуш ба: шийи ханнахьа хьайбашта хий моладе вIаштIехьдаьлар, совцанзар скважинаш, берий беша ловзаш дар берзи.

ХIаьта цу гIулакха моральни оагIув йийца а варгваш. Къахьегамхошта юкъера доттагIал чIоагIдара, къамаш вIашкаувзара бокхха мах ба ишта вIаший деча гIо-новкъостала.

Партийни организаце, администраце беча идейно-кхетама балхах доккха бернат доал. Тха промысла колективо 10-ча пятилетка деррига а технико-экономически хьокхамаш ханал хьалха кхочашдьд. Ишта 11-ча пятилетка хьалхарча шера задане кхоачаш а яь, хIанз къахьегаш да тхо СССР а республика а юбилейшта деха ма доагIара накъадахара.

Я. БЕЛХАРОЕВ,
«Малгобекнефть» НГДУ цеха начальник.

МОСКВА. С. Я. Жука цIерагIа «Гидропроект» яхача [illegible] проектно-изыскательски институте [illegible] 10—12 шу [illegible] СССР [illegible] юкъе я В. И. Ленина цIерагIа Волжски ГЭС, Нурекски, Усть-Илимски, Саяно-Шушенски [illegible] Октябра 60 шу дизара цIерагIа Братски ГЭС-ш, Советски Iаьдала 50 шу дизара цIерагIа Красноярски ГЭС, [illegible] гидротехнически сооруженеш [illegible] Института проектех [illegible]

СУРТА ТIА: «Гидропроекта» [illegible]

И. КРИВЕНОВ (сур.)
ТАСС фотохроника.

УНИВЕРСИТЕТА IИЛМАН ТОХКАМАШ ДЕГIАУХ

Дукха ха йоаццаш Л. Н. Толстой цIерагIча Нохч-ГIалгIай пачхьалкхен университета дездир шийи итт шу дизар. Цу лоаццача хана университета дика толамаш даьхад Iилма-педагогически кадраш кийчъеш, дешара процесс тоеш оргайоаккхаш, Iилман тохкамаш дегIаккхувлаш, таьхка чакхдаьнна балхаш производствана юкъекхувлаш. Къаьстта дика холуш да уж толамаш Iилма-тохкама балха тIа, университета итт шера даь Iилман балхаш дукхагIа да, хьалха хиннача пединститута тkъаь итт шера даьчарел.

Историга диллача Iилма хьахиннад университеташка. ХIаьта, хIанз а университеташа хьнаре дикъа лоаш из дегIаккхувлаш. Вай республике а университет хьахиннача тIехьагIа белгалара хувцамаш хилар Iилма тохкаш дIахьоча балха. Естественни факультетий кафедрашка — теоретически а юкъарча а физика, юкъарча а биоорганически а химе, анатоме а физиологе а — хьаьь тkъаь итт совгIа, эшаш болча гIирсаца Iалашъяь Iилма-тохкама, дешара-тохкама лаборатори я. Царна юкъе я йоккха, вай республикал арахьа а йовзаш йола электромагнитни биофизика, спектроскопе, фазашта юкъерча лаленеи физика, профтехобразоване, лакхерча дешара педагогика лабораторешт. Белгалданкха деза, лакхерча дешара педагогика лаборатори ерригача Къулбаседа-Кавказски регионе а керттера лаборатори хилар. Юха а меттаоттаьй университете Iилма-тохкама сектор, вычислительни центр, Iилма-технически информацей отдел, кепатохара лаборатори, редакционно-кепатохара отдел, метрологе, Iилмана карагIдийнкараш производствана юкъедоаладара служба, патентни отдел. Вай лакхе белгалъяьхача отделаша гIо ду университете Iилман тохкамаш дар дегIаккхувлара, даь дааьнача балхашта пропаганда яра, уж производствана юкъекхувлара.

Iилма-тохкама секторо шийи болх дIаболабир 1972 шера, цу шера цо дир 30 эзар сома маьха балхаш, хIаьта хIанз а хIара шера хоздоговорагIа цо ду ах миллион сома мах бола тохкама балхаш. Цох эзараш сомаш дIадохийт университет тоаяра, эшаш бола гIирс Iалашбара.

ХIанз тха Iилмахоша кхоачашду СССР Iилмай Академе, союзни а республикански а министерствай заказаш. Царех да «Геттара лакхара частота йола антенни волнаш кхухьа системаш, наькъаш тахкар», «Ртуть кхыча хIамаьца одича хьахулаш йола физико-химически лаленеш Iомалр», «Электромагнитни поляй эIамига масштаб йола Iалама а промышленни а флуктуацеш тахкар» яхараш мо чоалхане йолча темаех дола заказаш.

Цу тайпарча лоархIамеча темаш тIа болх беш оаха ларде вц КПСС ЦК Генеральни секретара Л. И. Брежнева Iилман кIоаргга тохкамаш дара лоархIамах аьнна деиаш а, «Iилма дегIаккхувлерахи технически прогресс сихъярахи» йола КПСС XXVI съезда решенеш а.

Оаха болх бу ишта Нохч-ГIалгIай республике, Къулбаседа Кавказа региона керттера хьашташ кхоачаш дара темаш тIа. Iилмахоша-историкаша къаьлй соакхо издаьдаьнача «Къулбаседа Кавказе дахача къамий тkъоира хьалхарча ханагара дена таханарча деношка кхаччалца долча исторе» дукха параграфаш.

Университета кафедрашна балхаш ду республика халкъа боахама лоархIамо йолча темаех. Масала, царох я «Республикерча кий ресурсех пайда эцарах йола эколого-экономически модель хьаяр», «Общественни производства социально-экономически эффективность лакъьяр» яхараш мо йола темаш. Цхьайола темаш тохкаш я холлоговорагIа а шинна а оагIорахьара кхоллама доттагIал леладе аьнна даьча договорагIа. Цу тайпара кхоллама доттагIал леладе, 1981 шера оаха комплексни договор даьд «Промавтоматика» яхача Iилма-тохкама объединенеш. Уж тохкамаш оаха дIаяьу 1970 шера республика производительни низаш дегIаккхувлара [illegible] конференца рекомендацешца хьовзаш.

[illegible] балхаш производствана [illegible] кепа а теха учебникаш, учебни пособеш, монографеш, сборникаш [illegible] сборник, 40 учебник а учебни пособи а, 900 совгIа къаьст-къаьста йола Iилман статьяш, хIаьта царех 334 кепа теха арахьарий централни кепайоазон тIа.

1981 шера даьча Iилман балхаша 1150 эзар сома экономически пайда бениаб, кхыча тайпара аьлча дIадахача 1 сомах хьахиннад 2,2 сом. Юкъера лаьрхIоча уж хьоккхамаш дикка лакхагIа да Къулбаседа Кавказа вузашкарча Iилман централка хила дезачарел (1,5 сом). Ишта белгалданкха дезарех да университет гуманитарни профиль йолаш хилар а кепа етташ арадувла балхаш социально-экономически, политически маIан долаш хилар а профессорско-хьехархой коллективо уж балхаш шоашта болча пайдана лздеш ца хилар а. Цудухьа дувца безам ба са тха историкаша даьча лоархIамеча тохкамех.

Масала, исторически Iилмай доктора, профессора В. Б. Виноградова кулгал а деш Iилман болхлоша дукха къахьийтар Нохч-ГIалгIайче шийи лоIамагIа Россена юкъеяхар кердача, Iилман ларда йолча исторически концепце тIа даккха гIерташ. ХIаьта из керда объективни концепци чIоагIъеча дикка даиъа лаьцар 1978 шера сентябре Грозне хиинача Къулбаседа Кавказеи Доне къамий историографех йолча Ерригроссийски конференце, 1979 шера октябре Грозне хиинача «Къулбаседа Кавказа къамий исторически вахзрера Россе прогрессивни лоархIам» бувцача Iилман конференце.

Университета Iилмахоша-профессораша В. Б. Виноградова, Н. П. Гриценкос, Л. Н Колосова цхьана а къаьст-къаьста а яздаь кепатехад нохчийи гIалгIайи Россена юкъебахарах, царна юкъе чIоагIденнача доттагIалах дола дукха книжкаш, брошюраш, статьяш.

Шийи исторически прогрессивни маIан долаш дар нохчийи гIалгIайи шоай лоIамагIа Россена юкъебахар. Цо кхерамзле хулийтар арахьарча гIаьрахоех, уж тIалетарах, лорабора къулбехьарча ийрчачо режимах, ирымскы ханех. Эрсий къаманца лоаттадеча бувзамаша дика лео ютар вайнахьа культура, экономика дегIаахаре. ЦIена, дийлла деpaш, гуманизм, интернационализм — эрсий къаман оамалашцара уж хьисапаш да къамаш вIашкаэзраш, доттагIал чIоагIдаьраш. Исторически документаша тешал деча тайпара, къахьегамхой, балха нах хиннаб доттагIал дезараш.

Октябрьски социалистически революци лынначул тIехьагIа ленински къамий политика котьлларца нохчийи гIалгIайи бIаьшерений боадонгара сердалонга баьлар. ХIаьта тахон Нохч-ГIалгIайчен ерригa вахара сфераш мишта дегIаьлькай вайна гуш да. Масала, Iилмеи дешари дегIаахара тешал деш да Л. Н. Толстой цIерагIча университета Iилмахоша даь а вай республикал гаьнна арахьа довзаш дола а балхаш.

ХьатIадоагIача цIейнга лаьрхIа университета профессорско-хьехархой коллективо кийчъяьй массехк йоккха мероприяти. Царех я укх шера хургIола кхоь регионально Iилман конференци: «Ленински интернационализма принципаш вахара юкъеккувлар а дIахо йодача хана СССР къамашта юкъера гIулакхаш, бувзамаш дегIакдувлар а», «Донеи Къилбаседа Кавказеи историографеи исторей проблемаш», «Къулбаседа Кавказа къамий вахара эрсий метта лоархIам а цар шоай литературни меттаи дегIаахар а». Царех [illegible] конференци хургьи [illegible] бутта. [illegible]

Пайда ма хилда, университета итт шу дизар, шоаллагIа итт шу дIаделлаедаш Дешара дена вай республика Iилмаи а образоване а центр хулаш йоагIа из.

Х. ИБРАГИМОВ,
Л. Н. Толстой цIерагIча Нохч-ГIалгIай пачхьалкхен университета Iилман балхашта вола проректор.

Доазол дехьара

Лейпцигски ярмарка

ГДР. Дунен кховзткъа совгIа болча мехкара 9 эзар гаргга промышленни предприятеш, арахьарча торговле объединени, фирма я, цу даькъе Советски Союзера араш а йолаш, традиционни Дунен халкъашта юкъерча бIаьстан Лейпцигски ярмаркана юкъе дакъа лоацаш. Укх шерара форум чакхъйоаккхаш я «Шоррча дунеи халкъашта юкъерча торговлеиен технически прогрессаиеи тIехьа» яхача девизагIа. Ярмарка новкъостал ду тайп-тайпара общественни системаш йолча пачхьалкхошта юкъера экономически бувзамаш дIахо дегIадоаладара. КховзткъаэлагIа традиционни ярмарке доиъа лоацаш я Советски Союз. Укх шера цо укхаза вIаштIехьъаьккхай мехка коллективни выставка.

СУРТАШ ТIА: советски павильоне.

АДН—ТАСС телесурт.

МАЛАВ АМЕРИКАНО-ИЗРАИЛЬСКИ АЛЬЯНСА ТIЕХЬАШКА ЛАТТАР

Iарбий а дунен а шеррача общественносто, машара тIехьарча пачхьалкхенаша чIоагIа во могаьй «стратегически цхьана гIулакхаш леладарах» йола американо-израильски соглашени, цунах лархIа а йоагIаш лаьрхIай «тIехьале Гаргарча Малхбален гома чу ховшаш йоаца «кхераме акци».

ВIашагIкхийттача Штаташ теи Израилаи юкъера керда соглашени, шеко а йоацаш, американо-израильски альянс дIахо чIоагIъярга бодеча новкъа баьхна Iарбий а кхыча а машара тIехьарча халкъашта чIоагIа духьала бола гIа ба. Из альянс машара а Iарбий кхерамзленна а духьалвераь я. Малав цун ну лисешта тIехьашка латтар?

США ДОККХА КАПИТАЛ ИЗРАИЛЬ ХЬАЛЛОАТТАЮ БIОАГIА

Израила ерригача масштабни акцеех йола решенеш, цу даькъе 1967 шера Iарбошта духьалара агресси йолалрах яр а, цIаккха а тIа ийльяц, хIаьта хIанз ий а яц Тель-Авива сионистски доал деча гIозараша шоашкара. Израильский сионисташ ба Деррига дунен сионистски организаци а нь вIашагIкхийттача дунен халкъашта юкъерча сионизма ударни отряд. 1951 шера Иерусалиме хиннача сионистски конгресса резолюцега хьажна «шийи болх Дерригдунен сионистски организаце гIулакхашца тарбо, координаци е доккха рийла я Израила правительство.

Дерригдунен сионистски организаце дай ба малхбулехьарча мехкашкара, эггара хьалха США, жугатий оггара бокхагIа бола капиталисташ банкираш. Уж ба миллионераш Лимоновгlap, Бернхардовгlap, Левигlap, Ботнейборовгlap, Лебовгlap, Шиффовгlap, дукхаъ кхыбараш.

Цо жугатий йоккха буржуази американски монополистически капиталаца дIаниайа, хIаьта, боккъонна аьнна, США гIема-промышленни комплексера лоархIам хьанно а йоацача тайпара [illegible] Израила [illegible] администрация [illegible] Штаташ [illegible] Принстонски университета профессора Фредерик Дихаара яздаь [illegible] «США [illegible]

политикана формированиш ль ца Iеш», дунен духь-духьача районашкара «КIайча цIен арахьарча политика курс а къоастаю» аьнна.

Американски империализман дунен халкъашта юкъерча сионизман Гаргарча Малхбале шоай неоколониалистски политика чакхъяккхара йола оруди, Iарбий къамаш мукъадахара болама духьала къовсам лоаттабу керттера жандарм лерхI Израилах. Уж ба фактически Iарбий пачхьалкхенашта духьа лара цун агрессивни гIулакхаш хьаллувцараш а финансировани ераш а. Американски непайоазоно доча хоамех сионистски гIозараш дар Кхерамзлен Советерча шийи вето йиллара бокъонах пайда а ийца Вашингтонага Голански лакхаленашта аннекси ярах Израила санкцеш духьала яхарах йола резолюци тIайийцалга дохадайтар

АЛЬЯНС ЙОЛАШ ХИЛАРАХ ДАЬННА «БЕРКАТ» — ИЗРАИЛЬСКИ СИОНИСТИИ ГIАЬРАХОЙ ПОЛИТИКА.

Американски империализми дунен халкъашта юкъерча сионизма я израильски агрессараша деча зуламашта бехктохаме яраш. Израило Iарбий латташта нь оккупаци, дилла а шоай мехкашка даьхача Iарбий халкъашта духьалара къиза репрессеш, Палестина Iарбий халкъ шийи къаман мехках даккхар Къулбехьен Ливана городаш теп юргашеп израильски авиацо ирвраша санна боамбаш чуеттар — уж хийна а Iаи цар деш дола уи зара зуламаш.

Уж зуламаш ду хьалхарча аргIанна американски гIема монополей президенташа хьаеш йолча бомбардировщикаша танкаша, йоккадийча топашца Iалашбаьча израильски бIуно. Американски герза керда партеш Израилате тIатIа дукхагIа кхоачаш хилар да цигара сионистски гIозараш дIахо зуламаш дяра, Iарбий халкъашта духьала [illegible] Л. И. Брежнев [illegible]

къе наступательни герз да из.

Кепайоазоно деча хоамегIа, ВIашагIкхийттача Штаташ Израилон «стратегически цхьана гIулакхаш леладарах» йола меморандум къайлагIа приложени йолаш я. Цу приложене тIа лаьрхIа да Израиле ядерни боеголовкаш а йолаш йола американски «Першинг-2» яхей ткъамаш долен ракеташ оттае. ЛаьрхIа да ишта израильски территоре тIа мехкадьттана зе а ца деш Iарбий шоаш цар наьха резерваш хIадакъ ергIола нейтронни герз оттаде а.

Сионистски империалистически гIозараша ше шоай ма хулла хьаллоацилга а хоаш, геттара эхь дайна хьуиз Израиль. Из теркалъе дага а яц ше оккупаци яьча Iарбий территореш гIара бIу арабаккхарах йола ООН решени а дунен общественносто дIадехараш а. Израильски лидераша масала Бегина цинично заявленеш ю Израиль дага а яц 1967 шера июнь бутт тIаккхаччалца йолча хана шийи хиначa тоазошта юхатIаяха яхаш. Цар дукхьал хьайоаъ «палестински пачхьалкхе хьакй таргьли шоаш».

Кхетадеш да, нагахьа сай на американски империализмон дунен халкъашта юкъерча сионизмон цхьал ца долаере, Израиль цкъа чуранна хьокдаре ца хилар. Уж ханна а Iац цунна гIо дешаш. Американо-израильски альянса кулисашта тIехьашка латтача США империалисташеи [illegible] шоай гIулакхаш чакхдоах [illegible]

[illegible]

Виктор [illegible]
[illegible]
(АПН)

Прессо тешая ду

ЭКСПОРТА ЛАЬРХIА IОАЖАЛ

«Зо гадерех», яхача газето, Израила Компарте органо, араяьккхай цу мехко гера дохкарах йола профессора Израиль Шахака, Израиле граждански бокъонаши сага бокъонаши бахьан къовсам лоаттабеча Лига председателя статья. АПН-о арайоаккх из лоац а яь.

Нагахьа санна стратегически тохкамий Лондонски институтен СИПРИ Стокгольмски институтен даннеех теше, Израило экспорт ю дерригa герз 1,45 миллиард доллара маьха да. Долча бесса аьлча, Израиль ях палестинкаш а дунен тIара кхыдола халкъаш я доара чотах.

ХIама отташ долча капиталистически непайоазоно бакъдеча тайпара, Сальвадора наьха цIий Iоухийтача хунтапа еча ерригача тIема поставкай 83 процент Тель-Авиво ю. Дукха ха йоаццаш дерригача дунен тIа гIолла чакхдаьннача цу латиноамерикански мехка деча къизача зуламех йолча телесюжеташа хьахьийкхачох, нах боаберий бе яьхка «Галиль» яхача марках йола израильски топаши «Узи» оалача маркех йола автоматаши шаьра гуш яр. Цар пхорч чакхдийнна берех, истех, монахиех, дикa хьалха латтарех Юхатоа а ль сихха тIема гIулакхa кийчъьча «Арава» яхача тайпахча самолета тIара чуеттар сальвадорски юрташка бомбаш.

ПаргIато яккхаpa гIотташ латтача халкъа цIий Iоухача Гватемале кхухьийтача дерригача герза тIадатта «Хьадаьд Израиле» аьнна йола клеймо.

Статистико белгалъяккхай укх тайпара факт: Сомоса режимо даьккхача тIехьарча шера Никарагуа кхаьчача дерригача экспортни герзах 98 процент Израилера дайта дар. ЙоагIаьча къе нах баьхача Манагуа а кхыча городий а кварталаш хIанз а дагаухайт шоай гкъамашца наха Iоажал кхийха «Аравеи» «Уест-Уинд» яхача маркаех кийна самолеташ.

Тахан дахаддаш герз йоагIаду Тель Авиво Гондураса. Израилера тIема гIулакхаш тIара нах лочкъадеш бац, шоаш Пиночета а ишта ма хьана герз лоаттаде кийча хилар.

Израильски лицензей расистски ЮАР-ана хьаеш латт «Узи» яха автоматаш. Цар цIера тIахьад [illegible] ХIанз «Руш» [illegible]

Из вица США законашта терлургйоацаш зерIаш [illegible] американски вертолеташ Родезега [illegible] йола [illegible] база [illegible] Израилах.

ХIанзарчоа наха гучадаьлар Тель-Авиво ЮАР-ана [illegible] тIема гIулакхи [illegible] альянса [illegible] мара дац.

Доазол дехьарча прессо хоара [illegible] кемаш гIа оттара Тайвано правительство «Гэбриэль» [illegible] йоххаш хилар.

[illegible]

(АПН)

ТАХАН-ДУНЕН ХАЛКЪАШТА ЮКЪЕРА ТЕАТРА ДИ

МАССАНЕНА А ДОЛА ЦIЕЙ

Тахан дерригача дунен культура гозанчаша, прогрессивна адамаша дездерда дунен халкъашта юкъера театра Ди.

Уил денонна республикан дворецашна, культура цIенойшна, клубашна, библиотекашна, промпредприятийн коллективашна [illegible] ра болхошна [illegible]. Актерашна, режиссерашна, драматургашна, художникашна [illegible] театрашна [illegible].

[illegible]

КПСС ЦК «ДIахо болхи [illegible] идеологически, политически [illegible]», «РСФСР театральни искусство [illegible]» [illegible] декреташ [illegible] театральни [illegible] репертуар оттаар, советский [illegible] художественни декал лакхаар, моттигерчу драматургашна бусами а лоттабеш тайп - тайпанча темаш бола керда произведенеш хьахоллар.

Деяхара дена [illegible] гIа бола моттиг дIалоцу театро республикан къахьегамхойн идейно - политически [illegible] кхетам луш болча балхана. Дуккха а уйттане шарахь хьалхе долаш бола спектаклаш. Дукъал совна хьелхой 1700 спектакль, царга хьежна 480 эзар сал. Театрай [illegible] тIаьхьа йолчу шера [illegible] керда пьесаш. Царех а Х. Нурадиловн цIергIна театро уттадь Ф. Шиллера «Котарлоя безамех», В. Шекспира «Королин», М. Салманна «Лениниана», Ю. Дерменда цIергIна театро уттадь К. Симонова «Юрский дош» А. Вампила «Юхьа [illegible] тага», И. Друца «[illegible]», М. Горьки «[illegible]», тоьний театро уттадь С. Чахкиева «Рамзеа Натев», А. Усманова «Хьагiара къайле», А. Закарьаи «Цiе боргIанаш».

Республика театрашна дакъаххарера ахьа хурн кхидаш йолча Еррагсеншн а Еррагасийккин а театральни фестивалашна. Цар уттадь [illegible] болгалбанлай тайп-тайпанча соовгIаташна.

Хьалхха бартбоьцаха а [illegible] театраша республикерчи производственни коллективашца буьйли. Цар керра хьаьдаьлаб советски литература а искусства а толамчу къахьегамхошира доттагIаллин [illegible]. «Къахьегаман искусствийн юкъера буьлм [illegible]» [illegible] республикерча [illegible] управлени, «[illegible]» заводан, «Грознефть» объединенин, [illegible] институте [illegible] коллективашна.

Театральни искусствийн хьашаре пропагандан [illegible] театра, музыки, кинематографе Ленинградан [illegible] институтан выпускникаш Х. Нурадиловн цIергIна театран актерийн шайл профессиональни [illegible] хьакара [illegible]. [illegible] Цар гонахь [illegible] тайп-тайпанча репертуаре. [illegible] ярта а хоьлаш тIекIеха [illegible] спектакль. Церан а республикан комсомолан премин лауреата, драматурга С. Чахкиева «Къонгаш бохча хилла», «Са кIайнна мах. грузийски драматурга О. Иоселиани «Моаххала тоь коарра [illegible]» спектаклаш, [illegible] К. Гольдони «Шин дакан [illegible]», Ж. Б. Мольера «Безам безаме [illegible]», Ф. Шиллера «Котарлоя безамех», Е. Шварца бохьдга [illegible] «Лай [illegible]» [illegible] спектакль. Дукхачу халкъий [illegible] классикийн, [illegible] драматургийн пьесаш. Хьалха [illegible] дукхаьаша [illegible] ГIалгIай вотт: къахьо репертуар оттаеш гIалгIай театро балха [illegible] драматургаш а йовзийтина а — И. Базоркина, С. Чахкиева, А. Масьагов.

Труппа [illegible] театральна [illegible] [illegible] дIа [illegible]. Ташкентски театральни институтан [illegible] курс [illegible] ГIалгIай студе студенташ хилар. Къонача артистана дукха къахьег, цар дегаьша йоаг театрахуа беттая [illegible]. Царна хьоьшн ба [illegible] драматургий, моттигерча авторий [illegible] уттаде [illegible] юкъераниш а чоалхьен а [illegible].

Хьан [illegible] спектакль отташ [illegible] ба Н. Гилоян «Ревизор» яхха [illegible]. Цун режиссер ю РСФСР [illegible] премин лауреат, республикан искусствийн хьакхкий болхло Р. Хашиев. Хiаьта хьатIаяргIана шийтта хетаьль тематически а И. Базоркина «[illegible] боадонгара» яха спектакль.

Къона артисташ шоай хьинар, иэ ца кхобеш пайхадерзишна бода хьоь лаха гIерт, цхаьа гIо де гIерт уж балхере балта а цар уйла а Нохч-ГIалгIай театральни искусство дикиза дегIабоаххаж. Дуйнен халкъашта юкъера театра Ди даллан республикан искусствийн болхлоша кхетаду [illegible] хьалхашха [illegible] керттера декараш. Царна да ниха са тувасаш бола, вахара гарга доаш, чулоацам кIоарга бола произведенеш сцена тIа уттаяр Советски, социалистически реализма театра керттера уйла а керда, коммунистически догдуйла дола советски патриот, интернационалист, деррига дунен тIа машар хиларах тIехьа къовсам лоаттабу саг къахкиар.

А. МИТРОФАНОВ,
республикан культуре министро заместитель.

Хьатiаlошiча шера кийсачу тIаьхьа дешна ю дуьхьаргаш хо болх бу Грознерча Победа цIергIча проспектера стоматологически поликлиникана хьайзийло. Хiаш ю хьал, торо- кхаар хоалхаца, ерригача полиЕлиника а вешар кхэь мара царгий лор. Цецахал дукха хунцахиц тиндаяа цу котьа. Тахан тха поликлиникан бола царгий лараш лаккхара категори йолаш ба.

Къаьстта дукха дIайха дешам яа довIин во лаккхарча категорех вола царгий лор Джабраилов Абуезид. 1964 шера Нальчикера хуботехнически училище чакхъянскача дено хьинакъахьегаш хьахарагIа ю. Шефарна професси спорал сотIа, цуо цхьа шой тайнара талант а цу балха. Цо хьаьду царгашна буьнабеина бола моцтагIа чоалхаш болх. Юхьаьна Абуезида бола бир дино, дото царгаш уттадеш, тIехкъарча хьна ю карадерхадаьп фарфорах бераш хьадара гIулачр а. Болгадаха хьа дош, ший беча балха вахна тоар шийн санна, ше дела [illegible] лоачча дешада а наха [illegible] Абуезид вIаштIехьадоаьту.

Г. М. КУКУЛИЕВА,
стоматологически поликлиника ортопедически отделение заведующи.

СУРТА ТIА: царгий лор Джабраилов Абуезид.
И. ПЛИЕВА сурт.

САЛОIАЧА ДЕНОШКА

27 март — шоатта

В. И. Ленина цIергIа культура Дворец. 10.00. Кинолекторий [illegible] Еррагсеркин [illegible] музыка Еррагсеркин [illegible]. «СССР [illegible] доттагIалла да [illegible]» яха концерт. 11.00. Кинотеатре [illegible] «Шоалла производственни [illegible]» [illegible] бола профориентаци [illegible] фильмаш. 13.00. Каширой салаIара сайре. Болх бош а «ВIашагIкхетар» яха дискоклуб.

Н. К. Крупской цIергIа культура Дворец. 12.00. Зiамигача зале. «Къаьмий-кхаь ний баьн болча дешале» яха беседа. 17.00. «Барт болча дешале» яха кинофестиваль Азербайджански ССР.

Химикий культура Дворец. 17.00. «Штраус-вальса пачхьа» яха фильм-концерт. 18.00. Социалистически ахьехьалхалаттарашта хетадаь «Тха кIира» яха радиоконкурс. 19.00. Эстради музыка концерт.

28 март — кIиранди

В. И. Ленина цIергIа культура Дворец. 11.00. Каширой [illegible] «Шоалла производствоца» яха тема бола профориентаци доша фильмаш. 11.30. Болх бош а «Фальмийн [illegible]» [illegible] Мульт фильмий сборник. 14.00. Чтальни зале. Нерийн музык [illegible] Еррагсекин кIира. «Социалистически маттаьгашка [illegible]» — берташ [illegible] выставка бола беседа. 19.00. Кагийной салаIара сайре. Болх бош а «ВIашагIкхетар» яха дискоклуб.

Н. К. Крупской цIергIа культура Дворец. 12.00. Нохч-ГIалгIай автономии 60 шу дизара, из шин хьилина гIа Россеца вхьаьхчь 200 шу дизара хетадаьча художественни самодеятельности хьалхара шоллагIа тур И. К. Крупской цIергIча ДК-ерчу концерт. 13.00. [illegible] «Къона [illegible]» яха викторина. 17.00. «Барт болча дешале» яха кинофестиваль Азербайджански ССР.

МЕДСЕСТРАЙ ЯХЬ

Хiара шера Грознерча, [illegible], Нальчикерча медицински училищашта хул «Доаш кулаш» яха медсестрай конкурс. Уж конкурсаш чакхьяхар дика традици а хилла дIахьад.

Укх деношка ший аргIаlа СССР 60 шу дизара хетаь на конкурс дIайтьхар КъулгIаедо хIирий республика столицерча медучилище. Цига къовсабала даьна гулбелар къаь республикера медсестрай отделений дешархой.

Вай республика викалаш бар 15—16 марте Грознера медучилище хиннача «Профессе дикагIавар» яхача конкурса белгалбаьнна кхоалагIа курса дешархой Давыдова Надежда, Марзабекова Мархьам, Сатуева Румиса.

Цу яхье хьаьхара моттиг лаьцар Орджоникидзерча медсестраша, грозненаш шоллагIа хилар, хiаьта кхоалагIа моттиг Нальчикерча дешархоша лаьцар.

Вай республика мехкарий пIабаьхкар шоллагIча степена диплом дахьаш. Иштта, конкурса хiара доакъашхочо елар сийлен грамотен мах бола совгIати.

ХьатIадоагIача шера цу тайпара конкурс Грозне хургьа.

С. ЧАКОВ.

БОКЪОНАШ КIОАРГГА ЙОВЗА ЕЗА

1981—1985 шерашка а 1990 шерага кхаччалца а СССР экономически социальни дегIайоалара долча Керттерча лостамаш тIа белгалдаьккхад советски халкъа хьал-торо кхы а лаккъара де денар. Уж дахкараш [illegible] чакхдах дIахо йодача хана кхы а чIоагIъе еза пачхьалкхени къахьегамен дисциплина, цIенхашта лораеш пачхьалкхен закон[illegible].

[illegible] сферай [illegible] специфика кIоаргга [illegible].

Юрисконсультий [illegible] лакхар дукха хiара бетта семинарски занятеш ю республиках. Укхаза Iомаш советски законодательства лардаш Занятеш чакхйоахаш хул боахъешам лоргарча организацийн. НГI АССР Министрий Совета пачхьалкхен арбитраж, облсовпрофа, республикерча [illegible] предприятий юрисконсульт. Иштта, шоай опыт дешаш къамалаш ду [illegible] юрисконсультана а. Шоай опытах лаьца выступления ший А. Ф. Смагирев — «Грознефть» объединени юридически отдела кхоахьабьалца юрисконсульт, Н. А. Гордиенко — Грозненски района [illegible] юрисконсульт, Р. Д. Федорова — РСФСР Госкомнефтепродукта Грозненски управления юрисконсульт, Л. В. Столяровс — «Грознефтеоргсинтез» объединени юридически отдела начальник, кхыдар.

Предприятий, организацей, учреждений кулгалхой правовой знанеш лакхъдара НГI АССР юстице министерства етта а ю, дукха мероприяти чакхйоах НГI АССР Лакхехьарча суд, культура цIенашка, республикан болхачча предприятешка кIашшартчахьа правов бакой университеташа а дIадаьд советски законодательство.

Депутатски комиссина кулгалхона проблемана дешаш хьестадеча дакъа доацаш хул автономни республика юристаш Халкъа депутатий пачхьалкхерча Совета исполкоманца, предприятеша, учреждениеша, организацеша социальни а экономически а дегIахара пIанаш уйтIеча хина правови дешаш юкъекхьаьрах рекомендацеш ецнай юстице министерства. Цун совгIа хьарьхIа программа а оттаь, хiара бетта кулгалхошта семинарски занятеш чакхйоах. Укхаза дуьц къахьегама, граждански, уголовни, административни, боахама законодательства дешаш. Лекцеш еша хул республика Лакхехьарча суда, юстице министерства, прокуратура болхлой.

Общественни производство дегIахарга хьежна, юристаш шоаш а хила беза шоай правови знанеш лакхъеш, боахама тайп-тайпарча гIоавашадола бола юрисконсульта станировка чакхйоахаш хул юстице министерствие, пачхьалкхен арбитраже, юридически службаша дика болх беча предприятешка. Цул совгIа предприятешка болх беча юрисконсультанта ца хоар дIахьехаш церна хадданза ювкъостал деш ба юстице министерства болхлой Ю. Б. Критер, Р. В. Захарова, кхыдарш.

Правови дешаш комплексно хьестадарга хьежна вIаштIехьдаргда халсьа боахама масса долча доакъоша производства эффективность лакхъяра парте тIамйца вижь чакхбанкха.

Н. БУГАЕВА,
НГI АССР юстице министерства боахкагIйола консультант.

МАШАР БЕЗАШ...

Дуккъ за йоацаш Орджоникидзерчар «Сунжамонтажгаз» яхача управлене аз кийнар «Советски Союзо машар бальан лоаттабоча къовсама керда инф...тивашь яха лекци. Цун ларде уллаш КПСС ЦК Генеральни секретаря Л. И. Брежнева СССР профсоюзий XVII съезде даь къамал.

Районе хьалхе лелача предприятеех цаI йолча цун [illegible] болхлоша дикка тершия тIа а бахаваш хадоейла лекцера. Хiаьта цар къамалаш а дир КПСС ЦК дунен халкъашта юкъера политика шоаш дегIара къобалъеш хилар а хьатIадоагIача цIейнта къахьоалаш шоай нийи знаменаш а хилар а хайташ.

Лекци вийшачул тIехьагIа укхаза хилар доацца митинг. Митинге къамал даьча управлени партбюро секретараш В. В. Алимов бартага къахьегамий тIакхьийхар цхьан боя дакъах. Машара фонди аIIегIадалара. Из предложени хьалханосе управлени комсомольски организаци секретари М. Д. Беков, хиле къоахьегама а дешашта болхаки инженера А. Н. Скоринов, кхыдар.

Митинг чакхйоалаш берригача болхлоша из предложени къобал а диI ГIайбир.

В. ЧЕБОКСАРОВ

Грознерча экранаш тIа

«ДЕРРИГА ЗУВШ ХИЛА»

Бородянский Александра сценарех режиссера Урузбаея Эльдара М. Горьке цIергIча киностуде оттадьча кердача киноленто вай дутгъона Советий республика керда вахар кхоллаш йолча хана йоаккхаш йолча кIайгвардейски бандаша Советски Iаьдалца моастагIал а лаьца истори юкамачахьа дерзаде гIийртача 20-ча шерашка.

Из картина тара да сакъердамеча «вестерна», шеко йоацаш, арите лаш бахьа хургба цу фильмана. ХIана аьлча, приключенчески фильмашка хулача зитарах, гергаш кхусарах, тIаьхтерал совгIа, укхаза я мелодрамах, комедех, трагикомедех элементаш.

«Деррига зувш хила'» — аьлар ремиона бакхочо къонача комсомольцага Комаров Алейшага, цунна новкъосталла механик вола Лыкин а луш.

Фильма турпалаш Комаров Лешан механик Лыкина дукхача кхерамеча дукъалеех чакхбовла безаш ба шоаш та тIадилла декхар кхоачашдар духьа.

Фильма турпалашна шоай вахар ца кходеш Фидина бIарчача бандаца лоаттабу къовсам гургба картинага хьана бахкараште.

Картине ролаш ловзаеш ба гIорваьнна актер Бронзуков Борислав, Сухов Федор, Орлова Светлана, Алисова Нина, Серебряков Алексей, кхыбараш.

«АЗ ДЕЗАДОЛИЯТАРГДА ШОАНА ВАХАР»

Парижски аэродроме Iохо геттара сиха мукъ бальаш йоагIа вертолет. цо баьха мукъ ба сага жим. Из бахь Швецера. хiаьта ах сахьат [illegible] трансплантаци [illegible]. Стокгольме веннача сага жим оттабергба Парижски клиника унахочунна. Цу тайпара дIадолалу французски кинематографистий талант йолча режиссера Сержа Корбера сценарех Жан Жак Тарбои Клод Лемесдон оттадь картина.

«Аз дезадолийтаргда шоана вахар» яхача фильмо хьагойт режиссер боккъонца драматически ситуацеши чоалхане нравственни проблемаш кхоллара гонахь йолаш волга.

Картина керттера турпал — доктор Солтьс, таханарча Париже цIи хеза вола хирург. цу проблемашца хiара денна гIулакх доагIаш ва. Чоалхане психологически драма, деррига зерттIа хиннача цхьан дезала трагеди хьахьокх фильмо.

Фильме дакъа лоацаш ба гIорбаьнна французски актераш: Мари Дюбуа, Жульен Гийомар, Жан-Клод Массулье, Мишлин Лучюни, Патрик Преждан.

«ИЗ ЯНИГ ХИННАЕЦАРЕ»

Из цIе йолаш да рижски кинематографисташа Энио Рауда дувцара мотивах оттадь керда фильм. Картина оттадьд Алниса Лапиньшен. Юлия Карасикен сценарех режиссера Рихард Пикса.

Мала хиннав бера хана фантазер воацаш?.. Фантази йоацаш берал а дац. Шеко яц хiаназарча дукхагIа долча бераша фантазеш тамаш ца елгах, бакъда, тамашийнача хiамаех йолча фантазе берий дегаш каст-каста тохадолийт.

Вешта, деррига бераш дац уш фильма турпал Карлис санна фантастиках цецдала а теша а хоаигдолаш. Картина арителаш белабаь, царна сакъердам баьнна ца Iеш, доттагIал, дега цIенал, денол, динал, вол яхача цIенхаштти долча хiамаех уйла а яIтаргьа.

Фильме дакъа лоацаш ба Р. Вилнс, И. Кланинь, Ю. Кинниас, Л. Ступдин, кхыбараш.

В. КОВАЛЕВА.

СУРТА ТIА: «Из яниг хиннаецаре» яхача фильмера кадр.

ФЕ ХИЛА

Республике дIахохьош да бIаьстан юкъе наькъагIа лелара кхерамзлента Ерригсоюзни хьажар.

Из мероприяти водителий а гIашлой а бехкагIа наькъашка хатараш ца хилийта лаьрхIа чакхйоахкхаш я.

Вай республике бахача дукхача наха хет, хьажаре дакъа лаца дезараш машинаш лекхаш леларш мара бац аьяна, цхьабанхьа, цу деша уж гIалат бувл.

ГIашло а, водитель санна, наькъа доакъашхо ва, цудъхьа из а декхарийла ва наькъагIа лелара правилашка оттадаьча законаша яхар де. Цхьабанхьа, таханарча дийнахьа гIашлой дисциплина тоалла езаргIйолаш я.

Город Грозне В. И. Ленина цIергIча проспекте цини Индустриальни улицагIа цаIх переходаш ний лаьтта кIал гIолла гIашлой наькъал дехьа бургболаш, кIаьта дехьа а селле а наькъа йостоцка гIолла доко вьице гIоирех ва картин лаьт. Мел аьлча а, гIашлочоа аттагIа хет цу картех тIех а вувлаш наькъал дехьа вала, нахан цхьаьнна хiамаинен новкъа а бургвоацаш лаьтта кIал гIолла йодача переходах чакхволалуча.

НаькъагIа лелара дисциплина цхьаболча гIашлоша тердал ца еш хилар бахьан долаш машинаш тIаетталу пар-на.

Грозненски района Комсомольское яхача юрта Х. Нурадилова улицагIа легковой автомашина водителя А. М. Удаева машин тIатехьа из гергга кхачча йоагIаше а ше вадтIа машинаш лелача наькъа тIа никкача Х. Лорсанова Цига лозавь из больнице вихьан.

Город Гроэнерча Ленински района Садови улицагIа воагIача Шелковской районерча № 6 йолча совхоза долахьарча ГАЗ-53 яхача автомашина водителa Р. Инакаева дIаетта латтача машина тIехьашка гIолла хьаьра икхача 10-ча школа 2-ча классе деша яIача йоIкта Л. Назорова. Цо хьанIа [illegible] хана машин сов гаргга кхаьча хиния хилларах водителa вIаштIехьдаргдолаш хинадад из цунна тIа ца кхетийта. Иштта цигтача йийнай йоIаг.

Город Назране «Джейрах» яхача ресторана юкхе гIолла тIехбоалача наькъагIа водаш «Жигули» яхача автомашина водителa Х. М. Джантигова машин тIатеха гIашло И. Могушков больнице дIавугаш новкъа кхелхав.

Город Грозне мехкдаьтта института юкхе Орджоникидзе проспектагIа водаш Г-24 «Такси» водителa Л. Б. Шаграманяна машин тIатеха Б. Горкиева больнице йихьай.

Уж ерригга аварееш — наькъагIа леларашa шоайла ца лархIарах, нах дукхагIа лелача моттигашта юкхе гIолла тIехбоалача хана водителаш лерттIа дIа ца хьажарах хулаш дола хiамаш.

ДIадахача кIиригIа (15 мартера 25 марте кхаччалца) республика наькъашка 12 авари хьй 4 саг ве а вуьш, 12 сага човнаш а еш.

НГIАССР МВД ГАИ.

Редактор
Т. А. ТЕБОЕВ

УЧЕТА МЕХАНИЗАЦИ ЯРА ГРОЗНЕНСКИ ТЕХНИКУМО ДIАХОЙТ
подготовительни курсашка занятеш 1982 шера 1 апреле дена 30 июне кхаччалца хургйолга

Подготовительни курсашка занятеш кургъа русий меттаха, литературах, математиках, деш дIахьоча вола дIадуча заданешн програмашта [illegible] ... Цар торами тIийбоайт абитуриентаща деша гIоддегаша.

Деша дIаяздарийн тIаьхьа езал документаш [illegible] ... дийна хилар документ а школера справка, деша вагIарах доагIа 11 сом 45 кашкий дIаьчу дезараш йола квитанцп.

Деша вагIарах доагIа ахча дIахьа буьзама мотата «Отделение» тIехьаагIа оврешa ...: 364060, г. Грозный, Госбанка Нохч - ГIалгIай республикански контора, учета механизаци яра Грозненски техникума расчетни счет № 141607.

Документаш дIаччийту хiара денна, шоаттеи шIарнийн доакаш 13.00 сахьат дьехьча дена 17.00 сахьат даллалца, № 209 йолча аудиторе.

Занятеш а кIира дIаза, 13 сахьати 45 минота йолча дена 10 сахьат даллалца.

Техникума адрес: 364060, г. Грозный, просп. Кирова, 8, учета механизаци яра Грозненски техникум.

ТЕЛЕВИДЕНИ

27 МАРТ
I ПРОГРАММА

8.00 — «Хаъ».
8.45 — «АВВГДейка».
10.15 — «Петя и волк» яха С. Прокофьева симфонически фильм.
10.35 — «Шоала дIа юовай».
11.05 — «Спортлото». 15-гIа тираж.
11.20 — «Дика товараш — дукхагIа».
12.00 — «Художнико дола дуннараш». Грузински ССР Халкъа художника И. Тоидзе вахь 80 шу дизарга.
12.30 — «Дуьне хальхий кхалам». Айтаха искусство.
12.55 — «Деpара [illegible]».
13.10 — Фильм-концерт.
14.05 — «Доттагал чIоагIдеча наькъагIа».
14.15 — Вьетнама артистий концерт.
14.35 — «Московские новости» газета прие вахкара дукъя спортивни гимнастиках бола дуьнен хадьхьаьта юкъера яхь.
15.30 — «Кердаараш».
15.45 — «Приключения Тома Сойера» яхача телевизионни [illegible] художественни фильма премьера. Хьалхара серй.
16.55 — «БIаргагушаар» [illegible].
17.55 — [illegible] Фольклор. Испански спектакль.
18.15 — Международни обозревателя В. П. Бекетова беседа.
18.45 — Мультипликационни фильмаш.
19.00 — «9-гIа студи».
20.00 — Г. Зографашь. «Соло для часов с боем». М. Горьки цIергIа [illegible] Московски Художественни академически театра фильм-спектакль.
22.00 — «Хаъ».
22.35 — «Дунен халкъашта юкъера театра Ди».
23.50 — Сайранара аькараш.
00.40 — «Кердаараш».

II ПРОГРАММА

9.00 — ТIайранара гимнастика.
9.15 — «Унахцiена хила лоъш ма ваае».
9.35 — «Ловушка» яха фольклора ансамбля выступлени.
9.55 — Гонатьара Iалами са доза дунен лоралар дола документ.
10.30 — Художественни фильм.
11.35 — «ТIуйранара почта» яха музыкальни программа.
12.05 — Телевизионни документальни фильм. Туркменски ССР телевидение программа.
13.05 — «Ашхабад. Проспект Свободы». Телевизионни документальни фильм.
13.25 — «Конетлага доамашара [illegible]».
13.35 — Махтумкали цIергIча Туркменски операй балетан театра солиста Иламанова Атай концерт.
13.45 — «Сага кугий хоза», Телевизионни очерк.
13.55 — Халкъа музыка концерт.
14.15 — «Камера дуьнега хьежа».
14.45 — «Горизонт». Ленинградера передача.
15.05 — «Со Дагая салта».
15.35 — «Мультфильм» яха фильм.
15.50 — «Салаlар» яха телевизионни журнал.
16.40 — «Дунен халкъашта юкъера [illegible]».
17.00 — «Киножурналочунa [illegible]».
18.00 — «[illegible]». Iилман-популярни программа.
19.25 — «Музыкальни киоск».
19.55 — «[illegible]». Фильм 25-гIа. [illegible].
20.30 — «Байка дахьдала хийла шуи берашi».
20.45 — СССР профсоюзи XVII [illegible].

съезда делегатий доарев оттадь концерт.
21.35 — Баскетболах бола СССР чемпионат. Мала нах. «Жальгирис» — «Динамо (Москва)».
22.00 — «Хаъ».
22.35 — «Бокъонца нах бола сакъердам». Художественни фильм.

28 МАРТ
I ПРОГРАММА

8.00 — «Хаъ».
8.45 — Город Ереванера «Хачуреан» яхача кагирхой хора концерт.
10.15 — «Будильник».
11.00 — «Советски Союза гIулакх деш ва».
11.00 — «Унахцiено». Iилман популярни программа.
12.15 — «ТIуйранара почтал» яха музыкальни программа.
12.45 — [illegible].
[illegible] — «[illegible]».
[illegible] — «Музыкальни киоск».
[illegible] — «Московские новости» газета прие вахкара дукъя спортивни гимнастиках бола дунен хадьхьаьта юкъера яхь.
14.35 — «Приключения Тома Сойера» яхача телевизионни художественни фильм. Шоллагiа серй.
15.30 — «[illegible] клуб».
16.00 — «[illegible]». Мультипликационни фильм.
18.00 — «[illegible]» [illegible] ра программа.
19.45 — «[illegible]». Музыкальни программа.
20.20 — «Табор уходит в небо» яха художественни фильм.
22.00 — «Хаъ».
22.35 — Композитора Т. Н. Хренникова авторски сайре.
23.35 — Футбольни обозрени.
00.05 — «Кердаараш».

II ПРОГРАММА

9.00 — «Зарядка в дIаеттагIе».
9.20 — Телевизионни документальни фильмий программа.
10.20 — «[illegible]» [illegible].
11.35 — «Московские новости» газета прие [illegible] гимнастика [illegible].
12.10 — Дешархоштa лаьцагIа [illegible] литературни викторина.
13.25 — Бурятски АССР, Читински, Иркутски областий художественни коллективий выступлени.
13.55 — Нохч - ГIалгIайчоа автономе 60 шуи из ший вIоашагIа Россеца юкъехвара 200 шуи [illegible] хетадь халкъа кхоллама республикански телевизионни фестиваль.
14.55 — «Къовсам доаттаъ [illegible]». Чиле Коммунистически [illegible] телевизионни документальни фильм.
16.05 — [illegible] Анна Томова-Синтова (Болгари), Франко Бонисолли (Итали), Тео Адам (ГДР).
16.30 — «Котало [illegible]». [illegible] доттагIий клуб.
17.15 — «Тха корреспондентана дуьне» (Москва).
18.15 — «Строговы». Телевизионни художественни фильм. [illegible].
19.20 — [illegible] 65 шу дизара. [illegible] фильм. Фильм 12-гIа. «Шу 1928-гIа».
20.30 — «Байка дахьдала хийла шуи берашi».
20.45 — «Фу, мича, маца?». Телевизионни викторина.
22.00 — «Хаъ».
[illegible] — «[illegible]». Художественни фильм.

РАДИО

27 МАРТ

6.30 — Юутара [illegible] (нохчий меттала).
6.45 — Кхаммаш.
6.50 — Передачий программа (оьрсий меттала).
6.57 — Передачий программа (гIалгIай меттала).
7.10 — «Грозненский рабочий», «Комсомольское племя» газетий обзор.
7.20 — «Сердало» газета обзор.
8.20 — «Вожа, Дикъ, Салтечун дог» (оьрсий меттала).
8.55 — Музыкальни антракт (оьрсий меттала).
11.15 — СалаIара [illegible] (нохчий меттала).
11.35 — Музыкальни антракт.
12.00 — «XX-ча бIаьшерa [illegible]» яхача цхьалара передача (оьрсий меттала).
12.40 — Нохч - ГIалгIайчоа ший вIоашагIа Россеца юкъехвара 200 шу дизарга. «[illegible]» — юбилейга» (гIалгIай меттала).
13.30 — «[illegible] тIа» (оьрсий меттала).
14.00 — Музыка (оьрсий меттала).
17.00 — «[illegible]» яха радиожурнал (оьрсий меттала).
18.16 — «Халкъа музыкантиa [illegible]» (нохчий меттала).
[illegible] — «[illegible]». Концерт.
[illegible] — СакъерIаме [illegible] хазараш.

28 МАРТ

8.04 — Передачий программа (оьрсий меттала).
8.06 — Передачий программа (нохчий меттала).
[illegible] — «Грозненский рабочий» газета обзор.
9.15 — «Шоана хоза хета [illegible]» (оьрсий меттала).
12.15 — Еррагсошна Ленински субботнике коммунистически (оьрсий меттала).
12.30 — КIиранди [illegible] программа (оьрсий меттала).
16.15 — Музыка (гIалгIай меттала).
17.00 — «Къона тIехье» (нохчий меттала).
[illegible] — «Школьни глобус» яха радиожурнал (оьрсий меттала).
[illegible] — «ЦIе сайреш» (гIалгIай меттала).
[illegible] — «[illegible]» [illegible].

Хаоттам

Тахан республикан гIоллеи Грознеи хундалуш морхаш а йолаш, йоачан а йоацаш, малхбоалехьара секунде 0—5 метр чIоагIа мух а хьекхаш хилеи фегара температура республике 2—7, Грозне 4—6 градус. Йоахал болаш хилеи тарлу.

Кхоанеи ломнеи хундалуш морхаш а йолаш, йоачан а йоацаш, малхбоалехьа моттигаша дохк а доалаш, тайп-тайпарча ориентациехьара секунде 2—7 метр чIоагIа мух а хьекхаш хилеи фегара температура буйсанна —5—10, дийнахьа — 1+1 градус йоахал хилеи тарлу.

Метеостанци.

ТХА АДРЕС: 364007, г. Грозный. Маяковски ул., 92. Телефонаш: редактора — 2-45-57; редактора заместителa — 2-85-07; бехктокхама секретара — 9-24-00; отделаш: партийни вахара — 9-24-04; промышленностех транспортех — 9-24-01; юрта боахама — 9-24-06; культура — 9-24-05; письмой — 9-24-07; корректорски — 2-80-80.

НАШ АДРЕС: 364007, г. Грозный, ул. Маяковского, 92. Телефоны: редактора — 2-45-57; заместителя редактора — 2-85-07; ответственного секретаря — 9-24-00; отделов: партийной жизни — 9-24-04, промышленности и транспорта — 9-24-01; сельского хозяйства — 9-24-06, культуры — 9-24-05; писем — 9-24-07; корректорской — 2-80-80.

Газет арадуьл шинарей, ерси, шоаттеи деношка

С-00046. «Грозненский рабочий» издательства типографи, Маяковска, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № 1228.